

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.411.002.01.2015
D/15/502

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli D/15/502 - Stosowanie przez administrację publiczną instrumentów prawnych zabezpieczających interesy społeczne w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury

Kontroler 1. Tadeusz Pachowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94430 z dnia 6.05.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

2. Marek Głapa, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 94447 z dnia 12.06.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 326-327)

Jednostka kontrolowana Urząd Gminy w Laszkach

Kierownik jednostki kontrolowanej Stanisław Gonciarz Wójt Gminy Laszki od dnia 28 listopada 2014 r., poprzednio funkcję tę pełnił Adam Grenda (dalej były Wójt)

(dowód: akta kontroli str. 26-27)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Przedmiotową ocenę uzasadnia skala i zakres nieprawidłowości, stwierdzonych na każdym etapie postępowań administracyjnych i planistycznych dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych w Gminie Laszki. W ocenie NIK postępowania te prowadzone były z naruszeniem podstawowych zasad procedury administracyjnej i norm prawa materialnego.

W toku postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej DSU lub decyzje środowiskowe) procedowano w oparciu o wnioski niekompletne, nie spełniające wymogów ustawowych, uniemożliwiające prawidłowe rozstrzygnięcia w prowadzonych postępowaniach. Do wniosków o wydanie DSU inwestorzy nie dołączyli wypisów z rejestru gruntów działek dotyczących terenu, na który oddziaływać będą elektrownie wiatrowe, jak również mapy ewidencyjnej obejmującej zakres obszaru, na który będzie oddziaływać przedmiotowa inwestycja, spełniającej wymogi określone w art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej ustawa środowiskowa)².

Organ administracji nie dokonał analiz i weryfikacji zawartości przedłożonych przez inwestorów Raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (dalej ROŚ) pod względem ich zgodności z wymaganiami art. 66 ustawy środowiskowej.

W ocenie NIK ROŚ nie zawierały kompletnych i rzetelnych informacji, w szczególności: podstawowych informacji na temat możliwych do wystąpienia oddziaływań skumulowanych, wyjaśnień i uzasadnienia wskazanych w załącznikach mapowych zasięgów rozprzestrzeniania się emisji hałasu od poszczególnych turbin, wskazania potrzeby wykonania analizy porealizacyjnej, informacji na temat zabezpieczenia przed możliwym do wystąpienia zagrożeniem związanym z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowych, w tym efektem rzucania lodem i „efektem migotania cienia”. Ponadto w ROŚ nie wskazano opisu analizowanych wariantów alternatywnych a także informacji na temat wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Tym samym, w ocenie NIK, przedmiotowe ROŚ nie powinny stanowić podstawy do wydania DSU.

Były Wójt nierzetelnie określił parametry turbin we wszystkich trzech wydanych DSU. W decyzjach tych pominął podanie parametru określającego moc akustyczną każdej z turbin i powierzchnię omiotania, nie określił prędkości, przy której turbina ulega wyłączeniu oraz nieprecyzyjnie określił wysokość wieży i średnicę wirnika turbiny, co stanowiło naruszenie art. 80 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy środowiskowej.

Były Wójt z nienależytą starannością realizował obowiązki związane z podawaniem do publicznej wiadomości informacji wymaganych stosownymi przepisami prawa, a dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych. W rezultacie społeczeństwo nie było skutecznie i w pełni informowane o planowanych przedsięwzięciach i skutkach ich realizacji.

W toku postępowań związanych z wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy (dalej też DOWZ), organ administracji akceptował realizację przedsięwzięć o innym zakresie rzeczowym i innych parametrach techniczno-eksploatacyjnych niż te, które określono w DSU.

Wszystkie DOWZ dotyczące inwestycji budowy turbin zostały wydane z naruszeniem przepisu art. 86 w zw. z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy środowiskowej. Organ niezgodnie z właściwymi DSU, określał w tych decyzjach parametry techniczne turbin i ich posadowienia. Ponadto stwierdzono, że w przypadku 14 turbin, były Wójt wydał inwestorowi DOWZ bez wymaganej decyzji środowiskowej.

Były Wójt z naruszeniem art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dalej ustawa o planowaniu)³ art. 72 ust. 5, w zw. z art. 72 ust. 3 ustawy środowiskowej wydawał inwestorowi więcej niż jedną decyzję obowiązującą w tym samym czasie, dla tej samej lokalizacji i na podstawie tej samej decyzji środowiskowej. Postępowania w sprawie wydania DOWZ wszczynano na podstawie wniosków, które nie spełniały wymogów ustawowych. Do wniosków inwestorzy załączali mapy bez oznaczenia obszaru, na który inwestycja będzie oddziaływać. Ponadto, w dwóch decyzjach uchylających DOWZ, jako podstawę ich wydania podano przepis stanowiący o przesłankach wygaśnięcia

---

² Dz.U. z 2013 r., poz.1235 ze zm.

³ Dz.U. z 2015 r., poz.199.

decyzji, zamiast przepis właściwy w sprawie ich uchylenia. We wszystkich decyzjach przenoszących prawa i obowiązki określone w DOWZ wydanych dla inwestycji 18 turbin niewłaściwie oznaczono strony postępowania administracyjnego. Dotyczyło to również DSU wydanej dla tej inwestycji.

W toku postępowania planistycznego, dotyczącego zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (dalej SUIKZP lub Studium), niezetelnie i niezgodnie z ustalonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (dalej RDOŚ) zakresem i stopniem szczegółowości informacji⁴ opracowano Prognozę Oddziaływania na Środowisko (dalej POS). Nie zawierała ona wymaganych analiz i ocen wpływu planowanego zagospodarowania przestrzennego na przyrodę oraz na cele i przedmiot ochrony, integralności obszarów Natura 2000 i spójności sieci Natura 2000. W POS i SUIKZP niezetelnie ustosunkowano się do problematyki energetyki wiatrowej, pomimo że tereny na których dopuszczono do lokalizacji turbin wiatrowych objęły około 1/3 powierzchni gminy. Opracowanie zmian SUIKZP na podstawie niezetelnie sporządzonej POS, uniemożliwiało określenie w nim skutków realizacji zapisów dokonanej zmiany. Zdaniem NIK, potwierdzonym stanowiskiem RDOŚ, zmiana Studium w kształcie uchwalonym przez Radę Gminy Laszki nie powinna mieć miejsca.

Istotną przyczyną nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli była nienależyta organizacja pracy Urzędu Gminy Laszki (dalej Urzędzie) w zakresie objętym tą kontrolą. W praktyce obsługę procesów lokalizacyjnych prowadziła jedna osoba w Urzędzie, która nie była nadzorowana zarówno przez bezpośredniego kierownika, jak również przez Wójta Gminy. Ponadto do przygotowania projektów dokumentów planistycznych zatrudniono osobę, która świadczyła równoległe usługi na rzecz inwestorów budowy farmy wiatrowej na terenie Gminy Laszki, co nie zapewniało obiektywizacji prowadzonych postępowań planistycznych.

W ocenie NIK, ustalenia kontroli wskazują, iż w procesie lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie Gminy Laszki były Wójt swoim działaniem, poprzez bezkrytyczne uwzględnianie w toku prowadzonych postępowań administracyjnych wszystkich żądań inwestorów, naruszył zasadę reprezentowania interesów mieszkańców tworzących wspólnotę samorządową, określoną w art. 1 ustawy o samorządzie gminnym⁵.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Uzyskiwanie opinii i uzgodnień, wymaganych przy lokalizacji lądowych elektrowni wiatrowych oraz procedury podejmowania uchwał w procesie lokalizacji tych inwestycji.

1.1. Procedura sporządzania zmian Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Opis stanu faktycznego

Uchwałą Nr V/55/2011 z dn. 29.06.2011 r. Rada Gminy Laszki uchwaliła przystąpienie do sporządzenia zmiany SUIKZP, przyjętego uchwałą Rady Gminy Laszki Nr XXII/147/05 z dn. 25.02.05 r. Zmianą objęto teren całej Gminy.

⁴ RDOŚ określił zakres POS w piśmie z dnia 29 grudnia 2011 r. nr WOOŚ.411.1.151.2011.AP-8.

⁵ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. z 2013 r.poz.594. Patrz m.in. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 marca 2003 r., U10/01 OTK-A2003, nr 3, poz.23.

Obwieszczenie o podjęciu ww. uchwały zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie w dn. od 22.11.2011 r. do 16.12.2011 r. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości składania, do dn. 15.12.2011 r., wniosków do zmiany Studium. Określono w nim formę i miejsce składania wniosków. W obwieszczeniu poinformowano również o przystąpieniu do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOS) dla projektu zmiany Studium. Określono sposób, formę i termin składania wniosków do postępowania w sprawie SOOS. Obwieszczenie umieszczono również w dn. 23.11.2011 r. w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP). W dokumentacji Urzędu brak było informacji, do kiedy ogłoszenie to zamieszczone było w BIP. Obwieszczenie zostało również opublikowane w nr 47 Gazety Jarosławskiej z dn. 23-29.11.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 3, 623)

Na tym etapie postępowania do Urzędu wpłynęło 5 wniosków w odniesieniu do projektu zmiany SUIKZP. Żaden z wniosków nie odnosił się do lokalizacji elektrowni wiatrowych. Zawiadomienie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany SUIKZP były Wójt przesłał w dn. 26.09.11 r., zgodnie z art. 11 pkt. 2 ustawy o planowaniu, do instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu. Lista podmiotów odpowiadała wymogom art. 11 pkt. 6 ww. ustawy. Łącznie zawiadomienie to wysłano do 29 instytucji i organów, spośród których uwagi przesłały 4 instytucje. Żadna z przesłanych uwag nie dotyczyła lokalizacji elektrowni wiatrowych. Projekt SUIKZP wraz z POS przesłany został w dniu 23.02.12 r. do instytucji i organów wyszczególnionych w art. 11 pkt 6 ustawy o planowaniu celem uzgodnienia.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Spośród 23 adresatów, do których przesłano projekt Studium:

- 7 instytucji i organów, w tym między innymi: Zarząd Województwa Podkarpackiego, Wojewoda Podkarpacki, Geolog Powiatowy, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny i Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (dalej PPIS), uzgodniło pozytywnie projekt,
- Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków uzgodnił projekt pozytywnie z uwagami,
- 3 jednostki, w tym: Okręgowy Urząd Górniczy, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wyraziły negatywną opinię,
- 12 jednostek nie przekazało opinii.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Spośród podmiotów, które wydały negatywne opinie w procesie uzgadniania Studium, RDOŚ wskazał m.in., że POS nie zawiera stosownej analizy i oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania (w tym oddziaływań skumulowanych), na integralność obszaru „Rzeka San” i spójności sieci Natura 2000. Ponadto stwierdził, że „Ocena na ww. obszary ogranicza się jedynie do stwierdzeń, o braku negatywnego wpływu na te obszary nie popartej odpowiednimi danymi i analizami”. RDOŚ stwierdził również, że projekt zmiany Studium nie uwzględnia ustaleń w zakresie ochrony korytarzy ekologicznych, obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego z dn. 30.08.02 r. (dalej PZPWP), oraz że brak w POS ww. informacji oraz analiz i ocen, uniemożliwia

ocenę znaczenia analizowanego terenu dla gatunków ptaków i nietoperzy, jak również dla spójności sieci.

RDOŚ, dokonując merytorycznej oceny POS, brał pod uwagę zgodność szczegółowości informacji zawartych w jej treści, z zakresem określonym w piśmie RDOŚ z dn. 29.12.2011 r. nr WOOŚ.411.1.151.2011.AP-8, w którym zobowiązano do zawarcia w POS analiz i ocen wpływu planowanego zagospodarowania na przyrodę oraz na cele i przedmiot ochrony, integralności obszarów Natura 2000 i spójności sieci Natura 2000 oraz badań ornito i chiropterofauny.⁶

RDOŚ wskazał również na szczegółowy zakres i metodykę badań ornito- i chiropterologicznych, które winny być dokonane celem przeprowadzenia analiz i ocen POS. W konkluzji stwierdzono, że projekt zmiany Studium, może zostać zaopiniowany pozytywnie w przypadku przedstawienia POS zgodnej z zakresem zawartym w piśmie RDOŚ z dn. 29.12.11 r.

Ponadto RDOŚ wskazał, że w projekcie dokumentu należy ograniczyć tereny przeznaczone pod farmy wiatrowe do terenów na które zostały wydane decyzje środowiskowe lub przedstawienia stosownych analiz i ocen, które wykażą brak znacząco negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 oraz spójność sieci Natura 2000.

W odpowiedzi na ww. pismo były Wójt w piśmie z dn. 26.03.12 r. (nr RGT-IV.6720.3.2012) stwierdził, że analizując samo tylko położenie gminy w kontekście przywołanych obszarów Natura 2000 „Pogórze Przemyskie” oraz „Puszcza Solska” można dojść do oczywistego wniosku, że ustalenia projektu Studium nie mogły powodować znaczącego negatywnego oddziaływania, rozumianego w tym przypadku jako pogorszenie powiązania tych obszarów z innymi. Były Wójt sformułował przekonanie, że POS dołączona do projektu zmiany Studium nie została w wielu częściach wzięta w ogóle pod uwagę, a analizy i oceny w niej zawarte zostały potraktowane wybiórczo. W odniesieniu do zarzutów braku dodatkowych informacji, analiz i badań były Wójt stwierdził, że Studium sporządzane jest w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Projekt nie określa nawet przybliżonej lokalizacji i liczby turbin, a jedynie obszary, w których możliwa jest realizacja tego typu obiektów. W tym kontekście sporządzanie szczegółowych ocen oddziaływania na środowisko jest pozbawione jakichkolwiek racjonalnych podstaw, a także prawnych. Służy temu ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzana w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nałożenie dodatkowych wymagań, jakie powinna spełniać POS nie znajduje umocowania w obowiązującym porządku prawnym oraz jest nieadekwatne do rodzaju dokumentu, jego stopnia dokładności i skutków prawnych jakie wywołuje jego przyjęcie. Były Wójt zakwestionował też zarzut nie uwzględnienia w projekcie Studium ustaleń z zakresu ochrony korytarzy ekologicznych przedstawionych w PZPWP, wskazując, że:

- załącznik mapowy POS wskazuje, że ustala przeznaczenie terenów w obrębie korytarza jako wyłączone z zainwestowania w odległości co najmniej 700 m od koryta rzeki,
- w punkcie 6.1.6.6 wprowadza tereny, w których dopuszczalna jest realizacja turbin poza korytarzami pozostawiając pas terenu o najmniejszej szerokości ok. 1.4 km od koryta rzeki San z zakazem lokalizacji tego typu urządzeń,

---

⁶ Szczegółowy zakres POS określony przez RDOŚ przedstawiono w pkt 1.2. niniejszego Wystąpienia.

- Zarząd Województwa Podkarpackiego, decyzją z dn. 13.03.12 r., uzgodnił projekt Studium w zakresie jego zgodności z PZPWP, w tym w zakresie ochrony korytarzy ekologicznych.

W odpowiedzi RDOŚ w piśmie z dn. 6.04.12 r. nr WOOŚ.410.48.2012.AP-10 podtrzymał swoje stanowisko i ponownie negatywnie zaopiniował projekt zmiany Studium.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna (dalej Komisja) w opinii nr 1/01/2012 z dn. 27.01.12 r. sformułowała szereg uwag szczegółowych do przedstawionego projektu zmiany Studium, w tym dotyczących lokalizacji farm wiatrowych. Komisja zwróciła uwagę m.in. na konieczność wprowadzenia poprawek w rysunku pn. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w tym wyznaczenie terenów pod realizację farm wiatrowych zgodnie z posiadaną dokumentacją. Ostatecznie Komisja zaproponowała przyjęcie opracowania do dalszego procedowania.

W wykazie opinii, uzyskanych na podstawie art. 11 pkt. 5 i 6 ustawy o planowaniu, odnotowano, że: „Przeanalizowano projekt pod kątem uwag zawartych w opinii oraz wprowadzono korekty w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej.” W dokumentacji Urzędu nie było stanowiska Komisji w odniesieniu do uwzględnienia lub nie przedstawionych uwag i opinii.

(dowód: akta kontroli str. 3, 634)

Obwieszczenie Wójta o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu SUIKZP Gminy wraz z POS odbyło się poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dn. od 18.04.12 r. do 9.06.12 r.,
- ogłoszenie prasowe w Gazecie Jarosławskiej nr 16 z dn. 18-24.04.12 r.,
- zamieszczenie w BIP, w grupie informacje i ogłoszenia, w dn. 18.04.12 r.

Obwieszczenie na tablicy ogłoszeń udokumentowano poprzez zamieszczenie na kopii obwieszczenia informacji o następującej treści: „Wywieszono na tablicy ogłoszeń w dniach od 18.04.2012 do 9.06.2012.” Nie podano gdzie konkretnie wywieszono to obwieszczenie.

POS i SUIKZP zamieszczone zostały w BIP w grupie: informacje i ogłoszenia, w dn. 25.04.12 r. W dokumentacji Urzędu nie było informacji, do którego dnia dokumenty te dostępne były w BIP.

W obwieszczeniu zawarto informacje o:

- terminie dyskusji publicznej,
- terminie i formie składania uwag do projektu studium,
- okresie wyłożenia POS i SUIKZP w siedzibie Urzędu Gminy Laszki,
- terminie i formie składania uwag do POS.

(dowód: akta kontroli str. 3, 625)

Na podstawie „*Protokołu z przeprowadzenia dyskusji publicznej nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Laszki*” ustalono, że dyskusja taka odbyła się w dn. 9.05.12 r. w siedzibie Urzędu. W spotkaniu tym udział wzięło 10 osób, w tym były Wójt i autor Studium, który odpowiadał na pytania uczestników spotkania. Dwóch uczestników spotkania zwróciło uwagę na niską frekwencję na spotkaniu i sformułowało tezę o potrzebie skuteczniejszego zawiadamiania mieszkańców o tego typu spotkaniach. W odpowiedzi autor Studium poinformował o sposobie zawiadomienia o dyskusji publicznej i jej zgodności z obowiązującym prawem. Stwierdził, że: „...dyskusja jest otwarta dla wszystkich zainteresowanych ale to od nich samych zależy stawiennictwo w wyznaczonym czasie.”

W wyniku dyskusji nie zostały sformułowane żadne wnioski i uwagi do prezentowanych dokumentów.

Również do wyłożonego projektu SUIKZP nie złożono żadnych uwag i wniosków.

Studium uchwalone zostało Uchwałą Nr XII/137/12 Rady Gminy w Laszkach z dn. 22.06.12 r.

(dowód: akta kontroli str. 3)

1.2. Opracowanie Prognozy Oddziaływania na Środowisko

Były Wójt, pismem z dn. 25.08.11 r. nr RGT-IV.6720.2.2011, zwrócił się do RDOŚ oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (dalej PPIS) o uzgodnienie wymaganego zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w POS.

W piśmie z dn. 30.08.11 r. nr PZNS.4613-3/11 PPIS poinformował, że w POS należy:

- uwzględnić wymagania ujęte w art. 51 ustawy środowiskowej,
- przedstawić wyniki analizy oraz ocen potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz zdrowia i warunków życia ludzi wynikających z zapisów projektu Studium,
- przedstawić rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń dokumentu,
- określić oddziaływanie planowanych zmian na stosunki wodne w szczególności oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe z uwzględnieniem położenia w stosunku do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz ujęć wody indywidualnych i dla potrzeb zbiorowego zaopatrzeni w wodę.

W piśmie z dn. 5.09.11 r. nr WOOS.411.1.151.2011.AP-4 RDOŚ poinformował byłego Wójta o konieczności uzupełnienia dokumentacji dotyczącej uzgodnienia zakresu POS o informację przedstawiającą główne kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz zmiany wprowadzone do przedmiotowego projektu Studium w stosunku do obowiązującego SUIKZP. Termin uzupełnienia dokumentacji wyznaczono na 16.09.11 r. Pismem z dn. 18.11.11 r. były Wójt przekazał RDOŚ wymagane informacje.

W piśmie, z dn. 29.12.11 r. nr WOOS.411.1.151.2011.AP-8, RDOŚ określił zakres POS i stwierdził, że winien on odpowiadać wymogom art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ustawy środowiskowej.

W ocenie RDOŚ, z uwagi na lokalizację oraz rozmiar planowanych farm wiatrowych, POS powinna dodatkowo określić:

- dane odnoszące się do obszaru opracowania, stan zasobów, tworów i składników przyrody, oszacować w jakim stopniu zostaną one naruszone. Zdefiniować jaka jest prognozowana skala oddziaływań i ich zasięg, jakie gatunki będą nimi dotknięte oraz czy prognozowane oddziaływania są znaczące dla żywotności lokalnych populacji ptaków i nietoperzy. Należy określić istotność oddziaływań oraz przedstawić kryteria przyjęte do oceny oddziaływań,
- przedstawić na załączniku graficznym lokalizację inwestycji względem rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt objętych ochroną,
- opis analizowanych wariantów,
- przewidywane oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w szczególności mając na uwadze takie oddziaływanie jak: tworzenie bariery dla ptaków i nietoperzy na trasie przelotów lokalnych oraz przelotów sezonowych, utratę siedlisk lęgowych i żerowiskowych, kolizje z turbinami i dodatkową śmiertelność na skutek kolizji itp.,

- uzasadnienie proponowanych wariantów w kontekście walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planowanych zamierzeń.

POS winien też zawierać badania ornito i chiropterofauny, w których należy określić:

- ilościowe charakterystyki użytkowania terenu przez ptaki we wszystkich okresach ich rocznego cyklu życiowego,
- ilościowe charakterystyki użytkowania terenu przez nietoperze. Ponadto należy określić potencjalne kryjówki kolonii rozrodczych nietoperzy oraz obiektów stanowiących potencjalne zimowiska,
- przedstawić szczegółowe dane o metodyce badań terenowych.

RDOŚ określił również sposób przygotowania dokumentacji ornitologicznej i chiropterologicznej w tym min. opracowanie szczegółowego planu inwentaryzacji. Zdaniem RDOŚ inwentaryzacja ornitologiczna, jak i chiropterologiczna winna trwać co najmniej jeden rok.

W dokumentacji Urzędu nie było dalszej korespondencji w odniesieniu do uzgadniania zakresu POS, w tym stanowiska organu w stosunku do zakresów zaproponowanych przez PPIS i RDOŚ.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ogłoszenie obwieszczenia o podjęciu Uchwały Nr V/55/2011 z dn. 29.06.11 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany SUIKZP nastąpiło dopiero po upływie pięciu miesięcy od daty jej uchwalenia.

Wprawdzie w art. 11 ustawy o planowaniu nie sprecyzowano terminu ogłoszenia informacji o podjęciu tego typu uchwał, lecz z uwagi na harmonogram prac nad Studium określonym w tym przepisie, nieuzasadniony jest zdaniem NIK, tak długi okres od dnia podjęcia uchwały do dnia jej ogłoszenia. W obwieszczeniu o podjęciu uchwały organ określa bowiem tak istotne informacje, jak: forma, miejsce i termin składania wniosków dotyczących Studium, które winny być rozpatrzone w trakcie sporządzania tego dokumentu. Pięciomiesięczny okres prac nad Studium bez rozpatrywania wniosków złożonych zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o planowaniu, uniemożliwił składanie zainteresowanym wniosków i uwag na tym etapie opracowywania dokumentu. W ocenie NIK, takie działanie stanowiło naruszenie zasady szybkości postępowania administracyjnego, określonej w art.12 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 3, 623)

2. Zawiadomienie instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu Studium o podjęciu Uchwały Nr V/55/2011 z dn. 29.06.2011 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany SUIKZP, nastąpiło dopiero po upływie trzech miesięcy od daty jej uchwalenia.

(dowód: akta kontroli str. 3)

3. Opracowanie POS niezgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości informacji określonych przez RDOŚ.

Zgodnie z art. 53 ustawy środowiskowej organ opracowujący projekt POS uzgadnia z właściwymi organami, tj. RDOŚ i PPIS, zakres i stopień szczegółowości informacji w nim zawarty. Analiza POS i dokumentacji związanej z jej opiniowaniem wykazała,

że POS sporządzona została bez opracowania wymaganych analiz i ocen wpływu planowanego zagospodarowania przestrzennego na przyrodę oraz na cele i przedmiot ochrony, integralności obszarów Natura 2000 i spójności sieci Natura 2000. Nie przeprowadzono badań ornito- i chiropterologicznych, które winny być dokonane celem przeprowadzenia analiz i ocen wpływu proponowanych rozwiązań na środowisko. W POS nie ustosunkowano się do problematyki energetyki wiatrowej mimo, iż możliwość posadowienia turbin wiatrowych określono na ok. 1/3 powierzchni Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 3, 494-502, 657-659)

4. Uchwalenie zmiany SUIKPZ w oparciu o nierzetelnie sporządzoną POS. Przede wszystkim w POS nie określono w jaki sposób zaproponowane w Studium zmiany zagospodarowania terenu, wpływać będą na obszary Natura 2000. Tym samym nie było możliwości oceny, czy nie zaistniały przesłanki określone w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁷, tj. zakaz podejmowania działań mogących negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000.

(dowód: akta kontroli str. 3, 494-502, 657-659)

W zakresie:

- 1) przyczyn długiej zwłoki pomiędzy uchwaleniem Uchwały Nr V/55/2011 z dn. 29.06.11 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany SUIKPZ, a jej podaniem do publicznej wiadomości (zwłoka blisko 5 miesięcy) oraz przesłaniem do instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania projektów (zwłoka blisko 3 miesiące);
- 2) przyczyn nieopracowania POS zgodnie z wymaganiami ustalonymi przez RDOŚ;
- 3) zwłoki w uzupełnianiu dokumentacji niezbędnej do ustalenia przez RDOŚ zakresu i stopnia szczegółowości POS (termin wyznaczony 16.09.11 r. faktyczny 18.11.11 r.);

- były Wójt zeznał, że nie pamięta szczegółów spraw bądź z uwagi na upływ czasu trudno mu odpowiedzieć na te pytania.

(dowód: akta kontroli str. 494-502)

Z opinii biegłego, powołanego przez NIK dla zbadania prawidłowości sporządzenia POS pod względem ochrony przed hałasem wynika między innymi, że:

- 1) jakość opracowania POS była niska, co bezpośrednio wpłynęło na jakość i prawidłowość sporządzenia projektu zmiany Studium,
- 2) nierzetelnie ustosunkowano się w POS i SUIKZP do problematyki energetyki wiatrowej, pomimo że tereny na których dopuszczono do lokalizacji turbin wiatrowych objęły około 1/3 powierzchni gminy zaś na etapie opracowywania POS i zmian Studium zakończono lub były na ukończeniu postępowania w sprawie decyzji środowiskowych dotyczących 25 turbin wiatrowych,
- 3) w zakończonych postępowaniach w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji farm wiatrowych, określając zasięg ich oddziaływania, bazowano na założeniu, iż tereny mieszkalne, potencjalnie narażone na hałas, można zakwalifikować do kategorii terenów zabudowy mieszkaniowej (zabudowy zagrodowej). Dla tych obszarów określono dopuszczalne wartości hałasu w porze nocnej 45 dB. W przyjętej zmianie Studium dokonano zmiany kwalifikacji tych obszarów na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Konsekwencją tej zmiany jest obniżenie wartości dopuszczalnej hałasu w porze nocnej z 45 do 40 dB, co może

⁷ Dz.U. z 2013 r., poz.627 ze zm.

spowodować nawet 1,5 krotne zwiększenie obszaru objętego ponadnormatywnym hałasem.

(dowód: akta kontroli str. 390-392, 666-704)

Wyjaśnienia⁸ w sprawie opinii i uzgodnień zmian SUIKZP oraz POS złożył RDOŚ. RDOŚ podtrzymał negatywną opinię projektu zmian Studium i POS, dokonaną na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 pkt. 2 ustawy środowiskowej, stwierdzając w konkluzji, że: „...projekt zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nie powinien zostać uchwalony.”

(dowód: akta kontroli str. 657-659)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Przebieg postępowania dotyczącego wydawania decyzji administracyjnych wymaganych przy lokalizacji elektrowni wiatrowych

2.1. Wypełnienie przesłanek wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację budowy elektrowni wiatrowych

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Laszki prowadzone były trzy postępowania administracyjne związane z inwestycjami polegającymi na budowie elektrowni wiatrowych w tym:

- inwestycja budowy 18 turbin wiatrowych o mocy 2MW każda, z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych (dalej inwestycja 18 turbin) - postępowanie zostało wszczęte dn. 18.07.09 r. na podstawie wniosku z dn. 24.07.09 r. firmy W.E. sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi. Inwestorem tego przedsięwzięcia od dn. 23.05.11 r. do dnia zakończenia kontroli jest firma L. W. sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi (dalej inwestor 18 turbin);
- inwestycja budowy 6 turbin wiatrowych o mocy 2MW każda, z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych (dalej inwestycja 6 turbin) - postępowanie zostało wszczęte dn. 3.11.10 r. na podstawie wniosku z dn. 26.10.10 r. firmy L.W. sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi (dalej inwestor 6 turbin);
- inwestycja budowy 1 turbiny wiatrowej o mocy 2MW, z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych (inwestycja 1 turbiny)⁹ - postępowanie zostało wszczęte dn. 3.11.10 r. na podstawie wniosku z dn. 26.10.10 r. firmy K. sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi (dalej inwestor 1 turbiny).

Ww. inwestorzy posiadali te same adresy, te same numery telefonów stacjonarnych i komórkowych, a także byli reprezentowani przez tę samą osobę (p. W. L.), pełniącą w tych spółkach funkcję prezesa zarządu.

W toku przedmiotowych postępowań były Wójt wydał trzy decyzje środowiskowe:

- dla inwestycji 18 turbin - **DSU** z dn. 4.09.09 r. nr **RGT IV 7624/2/2009**, ostateczną od dn. 23.05.11 r. W decyzji określono następujące parametry turbin:

⁸ Wyjaśnienia złożone w trybie art. 29 ust.1 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK.

⁹ Inwestor zgodnie z wnioskiem z dn. 26.10.10 r. zwrócił się pierwotnie o wydanie DSU dla inwestycji dwóch turbin.

moc znamionową - 2MW, wysokość maksymalną do 160m, wysokość zawieszenia wirnika – do 100m, średnica trójplátowego wirnika – ok. 90m, średnica oktagonalnej zbrojonej podstawy wieży – ok. 20m;

- dla inwestycji 6 turbin - **DSU** z dn. 19.04.12 r. nr **RGT IV 7624.6.2010/11/12**, ostateczną od dn. 21.05.12 r. W decyzji określono następujące parametry turbin: moc znamionowa - 2MW, moc akustyczna turbiny – do 105dB(A), wysokość całkowita turbiny do 160m, wysokość wieży – zawieszenie wirnika – powyżej 100m; średnica trójplátowego wirnika – ok. 115m; średnica oktagonalnej zbrojonej podstawy wieży – 30m, prędkość wiatru, przy której turbina będzie wyłączana – powyżej 25m/sek;

- dla inwestycji 1 turbiny - **DSU** z dn. 26.04.12 r. nr **RGT IV 7624.7.2010/11/12**, ostateczną od dn. 21.05.12 r. W decyzji określono następujące parametry turbin: moc znamionowa - 2MW, moc akustyczna turbiny – do 105dB(A), wysokość całkowita do 160m, wysokość wieży (zawieszenie wirnika) – powyżej 100m; średnica oktagonalnej zbrojonej podstawy wieży – do 30m, prędkość wiatru, przy której turbina będzie wyłączana – powyżej 25m/sek.

(dowód: akta kontroli. str. 3)

2. Inwestor 18 turbin złożył w dn. 28.07.09 r. wniosek o wydanie DSU dla tego przedsięwzięcia, w którym podał działki, na których inwestycja ma zostać zlokalizowana. W wykazie załączników¹⁰ do ww. wniosku inwestor podał, że załącza m.in.: kartę informacyjną przedsięwzięcia, mapę ewidencyjną obejmującą ww. działki i obszar, na który przedsięwzięcie będzie oddziaływać oraz wypisy z rejestru gruntów działek, na których będą posadowione turbiny wiatrowe oraz działek z terenu, na który inwestycja będzie oddziaływać.

2.1. Inwestorzy: 6 turbin i 1 turbiny złożyli w dn. 3.11.10 r. wnioski o wydanie stosownych DSU dla każdego z tych przedsięwzięć. We wnioskach inwestorzy podali numery działek, na których inwestycje będą realizowane. W wykazie załączników do tych wniosków¹¹, inwestorzy podali, że załącznikami są m.in.: karta informacyjna przedsięwzięcia, mapa ewidencyjna obejmująca teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmująca obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie i wypis z rejestru gruntów na działki, na których projektowana jest elektrownia.

(dowód: akta kontroli str. 3, 239-240)

2.2. Inwestorzy w ramach wyjaśniania zakresu uzgadnianych przedsięwzięć podali, w odniesieniu do planowanej do zabudowy turbiny wiatrowej Enercon typ E82, jako turbiny przewidzianej do zabudowy w wariantie podstawowym, określonym w ROŚ, że parametry charakterystyczne tej turbiny są następujące:

- moc znamionowa – 2MW,
- średnica wirnika 82m,
- wysokość piasty – do 138m,
- powierzchnia omiatania – 5.281 mkw.,
- moc akustyczna 104dB(A),
- prędkość wiatru: startowa 3m/s; nominalna 14m/s i wyłączeniowa 28-34m/s.

(dowód: akta kontroli str. 3, 314-324)

¹⁰ Wymaganych przepisami art. 74 ust. 1 ustawy środowiskowej, w wersji obowiązującej w okresie od dn. 4.06.09 r. do dn. 31.12.09 r.

¹¹ Wymaganych przepisami art. 74 ust. 1 ustawy środowiskowej, w wersji obowiązującej w okresie od dn. 25.08.10 r. do dn. 1.01.10 r.

3. Były Wójt stosownymi postanowieniami, nałożył na inwestorów obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określił zakres ROŚ. Dotyczyło to postanowień:

- z dn. 31.08.09 r. nr **RGT IV 7624/2/09** dla inwestycji 18 turbin, po uzyskaniu pozytywnych opinii PPIS z dn. 12.08.09 r. oraz Starosty Jarosławskiego (dalej Starosty) z dn. 24.08.09 r.;
- z dn. 9.12.09 r. nr **RGT IV 7624/6/10** dla inwestycji 6 turbin, po uzyskaniu opinii PPIS z dn. 15.11.10 r. oraz RDOŚ dn. 30.11.10 r.;
- z dn. 9.12.10 r. nr **RGT IV 7624/7/10** dla inwestycji 1 turbiny, po uzyskaniu opinii PPIS z dn. 15.11.10 r. i RDOŚ z dn. 6.12.10 r.

(dowód: akta kontroli str. 3, 239-240)

3.1. Inwestor 18 turbin pismem z dn. 20.10.09 r. przedłożył ROŚ, opracowany w październiku 2009 r. przez firmę P.G.-F.G. z Kielc. ROŚ, wg wykazu załączników, zawierał m.in. mapę ewidencyjną terenu, na którym będzie realizowana inwestycja oraz obszaru, na którym ww. przedsięwzięcie będzie oddziaływać, wypis z rejestru gruntów działek, na których inwestycja będzie zlokalizowana i wypisy działek z terenu, na który projektowane elektrownie będą oddziaływać oraz kartę informacyjną przedsięwzięcia.

ROŚ dla inwestycji 18 turbin został pozytywnie zaopiniowany na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy środowiskowej przez PPIS w dn. 2.11.09 r. oraz uzgodniony na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 tej ustawy przez Starostę postanowieniem z dn. 5.11.09 r.

W ROŚ podano, że ocena odnosi się do przedsięwzięcia, w którym wykorzystane będą turbiny wiatrowe w liczbie 18, każda o mocy 2MW (sumarycznie 36 MW), o wysokości wieży z łopata wirnika do 160m, średnicy trzyłopatowego wirnika ok. 90m, osadzonego w gondoli na maszcie rurowym, posadowionym na podstawie oktagonálnego fundamentu zbrojonego o średnicy ok. 20m. W ROŚ podano również, że dla terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej i wielorodzinnej, dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku od źródeł dźwięku nie zostaną przekroczone w porze dziennej i nocnej. Strefy uciążliwości akustycznej projektowanych turbin będą następujące: dla T1 – T 15 – obszar od 250 do 320m od skrajnych turbin (bez podania numerów tych turbin); dla T 16 – obszar o zasięgu 250m od turbiny oraz dla T 17 i T 18 wspólny obszar o zasięgu ok. 250m od turbin.

Wg załączonej do ROŚ mapy (zał. nr 3) – obszar terenów chronionych przed nadmierną emisją hałasu został oznaczony poprzez zakreślenie okręgów wokół miejsc zakładanej lokalizacji poszczególnych turbin. Na ww. mapie nie zakreślono obszaru oddziaływania zespołu 18 turbin.

(dowód: akta kontroli str. 3, 331-332)

3.2. Inwestorzy 6 i 1 turbiny pismami z dn. 9.06.11 r. przedłożyli ROŚ dla każdej z tych inwestycji, opracowane w kwietniu 2011 r. przez firmę H. z Poznania. Powyższe raporty zostały:

- pozytywnie zaopiniowane przez PPIS, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2 i art. 78 ust. pkt 2 ustawy środowiskowej, odpowiednio: w dn. 4.07.11r. (w odniesieniu do inwestycji 6 turbin wiatrowych) i w dn. 1.07.11 r. (w odniesieniu do inwestycji 1 turbiny),
- uzgodnione przez RDOŚ, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, postanowieniami z dn. 13.03.12 r. odpowiednio o nr WOOŚ.4242.3.6.2012.AC-22 i WOOŚ.4242.3.5.2012.AC-21.

W ROŚ dla każdej z tych inwestycji podano, że ocena ta odnosi się do przedsięwzięcia, w którym wykorzystane będą turbiny wiatrowe każda o mocy 2MW, o wysokości wieży z łopatą wirnika do 160m, średnicy trzyłopatowego wirnika ok. 90m, a w szczególności w wariantcie proponowanym przez inwestora i przyjętym jako wariant bazowy do sporządzenia ROŚ – o średnicy 82m (jako wariant zastępczy wskazano turbiny o średnicy wirnika 92,5m). W ROŚ podano również, w zakresie efektu migotania cienia, że efekt ten nie jest odczuwalny przez ludzi w zasięgu 10-krotności długości łopaty wirnika. Zabudowania zlokalizowane są w odległości 450-500 m od turbiny, co wskazuje na brak zagrożenia dla ludzi z tego tytułu. Stwierdzono, że w okresie letnim długość cienia będzie wynosić 109m, a okresie zimowym (listopad-luty) – 709m. Zabudowa zwarta jest poza granicą oddziaływania tego efektu. W odniesieniu do emisji hałasu – najbliższe zabudowania znajdują się 400m od turbin i z tego tytułu dopuszczalne normy na tych terenach zostaną dotrzymane. Według załączonych do ROŚ map (odpowiednio zał. nr 4 i nr 5 - „Hałas skumulowany”) – obszar terenów chronionych przed nadmierną emisją hałasu został oznaczony poprzez zakreślenie okręgów wokół miejsc zakładanej lokalizacji poszczególnych turbin, z uwzględnieniem inwestycji 18 turbin oraz zakreślone zostały obszary oddziaływania inwestycji poprzez naniesienie izofon obrazujących przedziały poziomu natężenia hałasu (w dB). RDOŚ, w piśmie z dn. 6.12.13 r. skierowanym do Delegatury NIK w Rzeszowie¹², potwierdził uwzględnienie przy uzgadnianiu ROŚ dla tych inwestycji tzw. „efektu skumulowanego”, związanego z inwestycją 18 turbin.

(dowód: akta kontroli str. 3, 28-29)

4. W okresie poprzedzającym wydanie DSU dla inwestycji: 18, 6 i 1 turbiny, odbyły się zebrania wiejskie z udziałem Wójta, na których podnoszone były sprawy budowy turbin wiatrowych¹³. Przebieg tych zebrań był utrwalany na piśmie. Były to zebrania w sołectwach: Bobrówka – 1.02.09 r. i Korzenica – 15.02.09 r. Odbyły się również, zebrania wiejskie w sołectwach obejmujących tereny, na których planowane inwestycje turbin wiatrowych nie oddziałują bezpośrednio (wg zapisów zawartych w ROŚ sporządzonych dla każdej z wydanych DSU), w tym w sołectwach: Wietlin – w dn. 18.01.09 r.; Tuchla – w dn. 15.02.09 r.; Miękis� Nowy – w dn. 15.02.09 r. i Miękis� Stary – w dn. 22.09.09 r.

Spółeczność poszczególnych sołectw na zebraniach wiejskich przeprowadzonych w: Wietlinie, Miękiszu Starym, Miękiszu Nowym, Tuchli, Bobrówce i Korzenicy pozytywnie odniosła się do planowanych inwestycji, podejmując stosowne uchwały o wyrażeniu zgody na lokalizację turbin wiatrowych na gruntach wiejskich i o dzierżawie tych gruntów inwestorom.

Według treści protokołów z dwóch zebrań wiejskich, przeprowadzonych w m. Laszki w dn. 31.01. i 29.03.09 r., w toku ich przebiegu nie była omawiana sprawa budowy turbin wiatrowych na terenie sołectwa Laszki.

¹² Delegatura NIK w Rzeszowie pismem z dn. 29.11.13 r. wniosła do RDOŚ o wyjaśnienie sprawy oceny efektu skumulowanego oddziaływania turbin na środowisko.

¹³ Według publikacji podanych na stronach internetowych Urzędu Gminy w Laszkach: zgodnie ze statutem Gminy, zebrania wiejskie są organem uchwałodawczym w sołectwach, które stanowią jednostki pomocnicze Gminy; do kompetencji zebrań wiejskich należy m.in. zajmowanie stanowiska w sprawach istotnych dla sołectwa i jego mieszkańców; Uchwały i opinie podjęte na zebraniach wiejskich sołtys ma obowiązek przekazać Wójtowi; sprawy podniesione na zebraniach wiejskich, które wymagają dalszego działania, Wójt obowiązany jest załatwiać we własnym zakresie lub przekazać do rozpatrzenia sesjach przez Radę Gminy; Statut Gminy stanowi, że sprawy istotne dla jej mieszkańców powinny być podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych miejscowościach Gminy.

Według stanowiska byłego Wójta, przedstawionego w piśmie z dn. 28.09.12 r. do Społecznego Komitetu do Spraw zmiany lokalizacji farm wiatrowych w Gminie Laszki (dalej Komitet), sprawę budowy turbin wiatrowych na terenie Sołectwa Laszki omawiał na zebraniu w dn. 25.01.09 r. - co nie zostało odnotowane w protokole zebrania. W protokole z zebrania wiejskiego w Laszkach, przeprowadzonego w dn. 25.01.09 r., nie ma zapisów odnoszących się do faktu omawiania planowanej budowy turbin wiatrowych. Według akt Urzędu, były Wójt nie występował o uzupełnienie treści tego protokołu o wzmiankę dotyczącą omawiania powyższego zagadnienia.

Kolejne spotkania z mieszkańcami Gminy lub ich przedstawicielami miały miejsce po wydaniu DSU dla inwestycji 6 i 1 turbin, w dniach: 29.07.12 r.¹⁴; 18-19.08.12 r.¹⁵ i 30.09.12 r. (zebranie wiejskie z udziałem inwestora). Na zebraniu w dn. 18.08.12 r., przeprowadzonym z udziałem Rady Sołectwa Bobrówka i inwestora, Radni oprotowali możliwość lokalizacji trzech turbin na terenie tego sołectwa.

(dowód: akta kontroli str. 3)

4.1. Sprawy lokalizacji na terenie Gminy Laszki elektrowni wiatrowych, były prezentowane przez byłego Wójta na posiedzeniach Rady Gminy bądź omawiane przez Radę. Na posiedzeniu Rady Gminy w dn. 30.01.09 r. Wójt został zobowiązany do poczynienia starań w kierunku uzgodnienia lokalizacji farm wiatrowych na zebraniach wiejskich.

Komitet, reprezentujący społeczność gminną zamieszkującą sołectwa: Laszki i Bobrówka, złożył w dn. 5.09.12 r. sprzeciw wobec planów lokalizacji elektrowni wiatrowych, podpisany przez 708 mieszkańców ww. wsi. Sprzeciw ten został złożony po wydaniu przez byłego Wójta DSU dla inwestycji 18, 6 i 1 turbiny.

(dowód: akta kontroli str. 3, 419-424)

4.2. W Urzędzie nie funkcjonował odrębny wewnętrzny dokument regulujący szczegółowo czynności podawania informacji do publicznej wiadomości na tablicach ogłoszeń i na stronie BIP Urzędu¹⁶. Odpowiedzialnym za podanie informacji jest pracownik merytoryczny, zaś fakt wywieszania informacji na tablicy i jej zdjęcia powinien potwierdzić datą i podpisem pracownik sekretariatu, a zdjęty dokument powinien być złożony w aktach postępowania, prowadzonych przez osobę merytorycznie odpowiedzialną za prowadzenie postępowania. W odniesieniu do publikacji umieszczanych w BIP, pracownik merytoryczny powinien sporządzić wydruk treści ogłaszanej informacji ze strony BIP i załączyć go do akt sprawy lub przenieść publikowany dokument do archiwum BIP.

(dowód: akta kontroli str. 232-233, 245-246, 383-384)

4.3. Były Wójt podejmował działania mające na celu zapewnienie możliwość udziału społeczności gminnej w postępowaniach dot. wydania DSU (stosownie do art. 30 i 79 ust. 1 ustawy środowiskowej), poprzez podawanie do publicznej wiadomości informacji wymaganych przepisami działu III ustawy środowiskowej. Ogłoszono w tej sprawie, odrębnie dla każdej z inwestycji: 18, 6 i 1 turbiny wiatrowej, następujące dokumenty:

- obwieszczenia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania DSU dla 18 turbin wydane w dn. 6.08.09 r. oraz dla 6 i 1 turbiny – wydane 4.11.10 r. Jako

¹⁴ Według treści sprzeciwu złożonego przez Komitet.

¹⁵ Według treści pisma inwestora z dn. 17.09.12 r. do Wójta i Sołtysów Laszek, Bobrówki i Korzenicy. Spotkania odbyły się z udziałem Rad Sołeckich Laszek, Bobrówki i Korzenicy oraz inwestora.

¹⁶ Według wyjaśnienia w tej sprawie złożonego przez Sekretarza Urzędu Gminy, działającego z upoważnienia Wójta.

podstawę ogłoszenia powołano art. 61 § 1 i 4 Kpa oraz art. 73 ust. 1 ustawy środowiskowej;

- obwieszczenia o nałożeniu na inwestorów obowiązku dokonania oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia ROŚ, odpowiednio dla inwestycji 18, 6 i 1 turbiny, wydane w dn.: 31.08.09 r., a dwa pozostałe w dn. 10.12.10 r. W każdym z obwieszczeń jako podstawę ich wydania podano art. 74 ust. 3 ustawy środowiskowej oraz art. 49 Kpa. Wskazano w nich możliwość zapoznania się z wydanymi w ww. sprawie postanowieniami;

- ogłoszenia, w których poinformowano o przedłożeniu ROŚ przez inwestorów, wystąpieniu i otrzymaniu stosownych uzgodnień ROŚ ze strony właściwych organów, o możliwości zapoznania się z przedłożonymi raportami oraz o możliwości składania wniosków i uwag do tego dokumentu, odpowiednio z dn. 9.11.09 r. w odniesieniu do inwestycji 18 turbin oraz w odniesieniu do inwestycji 6 i 1 turbiny, każde z dn. 10.06.11 r.;

- ogłoszenia o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz aktami sprawy, odpowiednio z dn. 6.11.09 r. dla inwestycji 18 turbin oraz dla inwestycji 6 i 1 turbiny, każde z dn. 16.03.12 r.;

- obwieszczenia o wydaniu DSU dla inwestycji: 18, 6 i 1 turbiny, w dniach odpowiednio: 4.12.09 r., 19.04.12 r. i 26.04.12 r.

(dowód: akta kontroli str. 3, 341-342, 357-359)

5. Inwestor 18 turbin pismem z dn. 17.07.12 r. wniósł o interpretację **DSU** z dn. 4.12.09 r. nr **RGT IV 7624/2/09** w zakresie parametru turbiny określającego jej średnicę. W ww. decyzji (i we wniosku inwestora z dn. 24.07.09 r.) parametr ten został określony jako „ok. 90m”. Inwestor zwrócił się z pytaniem, czy w przedmiotowym zakresie DSU mieści się zastosowanie turbiny wiatrowej VESTAS V100 1,8MW, posiadającej wirnik o średnicy 100m. Były Wójt wydał w tej sprawie, na podstawie art. 113 § 2 Kpa, postanowienie z dn. 17.10.12 r. nr **RGT IV 7624/09/12**, w którym stwierdził, że treść przedmiotowej decyzji umożliwia zastosowanie turbiny wirnika do 100m, z zastrzeżeniem, że pozostałe parametry turbiny nie przekroczą wielkości wskazanych w DSU.

(dowód: akta kontroli str. 3)

5.1. Inwestor 18 turbin pismem z dn. 29.09.14 r. wniósł w trybie art. 113 § 2 Kpa o wyjaśnienie treści DSU z dn. 4.12.09 r. nr **RGT IV 7624/2/09** poprzez wydanie postanowienia stwierdzającego, iż treść przedmiotowej decyzji umożliwia zastosowanie turbiny o dowolnej średnicy rotora, z zastrzeżeniem, że jej maksymalna wysokość nie przekroczy 160m, maksymalna moc energetyczna nie przekroczy 2 MW, maksymalna moc akustyczna nie przekroczy 105dB.

Były Wójt postanowieniem z dn. 5.11.14 r. nr **RRG-V.7624.2.2/09/14** odmówił wyjaśnienia wątpliwości i dokonania interpretacji ww. decyzji w zakresie wniosku inwestora, twierdząc iż nie jest możliwa w trybie art. 113 § 2 Kpa ingerencja w treść decyzji. Skoro organ określił w decyzji parametr rotora na „około 90m”, to nie jest zasadne stwierdzenie, że parametr ten można kształtować w sposób nieograniczony.

(dowód: akta kontroli str. 343-347)

6. Według zapisów zawartych w ROŚ i w uzgodnieniach dokonanych przez RDOŚ, opis warunków realizacji inwestycji 6 i 1 turbiny oparto na wynikach badań monitoringowych skutków wywoływanych przez turbiny typu Enercon E82. Turbiny te, zgodnie z wnioskami inwestorów, opracowanymi ROŚ i warunkami uzgodnień środowiskowych, dokonanych przez RDOŚ, były uznane za turbiny do zastosowania w wariantcie podstawowym. We wnioskach o wydanie DSU, w ROŚ, uzgodnieniach

dokonanych przez RDOŚ i w DSU, jako podstawowy parametr podawana była całkowita wysokość turbiny wiatrowej do 160m.

W kartach charakterystyki przedsięwzięć dla inwestycji 6 i 1 turbiny, przekazanych przez podmiot sporządzający ROŚ przy piśmie z dn. 7.10.11 r. (w ramach procesu uzgadniania ROŚ przez RDOŚ), inwestorzy podali, że całkowita wysokość turbiny wiatrowej Enercon typ E82 wynosi do 179m, czyli może być o 19m wyższa. Jest to wynikiem zastosowania masztów o wysokości piasty (mocowanie piasty z wirnikiem) – do 138m i długość łopaty 41m (średnica wirnika – 82m).

Pismem z dn. 14.06.12 r. RDOŚ zwrócił się m.in. do Urzędu o przekazanie informacji o planowanych inwestycjach elektrowni wiatrowych, w tym o typach turbin i ich parametrach technicznych. Były Wójt pismem z dn. 25.06.12 r. przekazał do RDOŚ informacje o tym, że inwestor planuje, w ramach inwestycji dotyczących 18 i 6 turbin, instalację turbin typu VESTAS V100 o średnicy wirnika 100m i wysokości wieży do 100m.

(dowód: akta kontroli str. 3, 314-324)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Były Wójt, pomimo przedłożenia niekompletnych wniosków o wydanie DSU (niespełniających wymogów art. 74 ust. 1 ustawy środowiskowej), nie wniósł o ich uzupełnienie, do czego był zobowiązany art. 64 § 2 Kpa i przeprowadził postępowania administracyjne zakończone wydaniem DSU.

Stwierdzono w tym zakresie, że:

- do wniosku o wydanie DSU dla inwestycji 18 turbin inwestor nie dołączył wypisów z rejestru gruntów działek dotyczących terenu, na który oddziaływać będą elektrownie wiatrowe, mimo wskazania, że do wniosku wypisy te zostały załączone. Nie załączono również mapy ewidencyjnej obejmującej zakres obszaru, na który będzie oddziaływać przedmiotowa inwestycja, spełniającej wymogi określone w art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy środowiskowej (poświadczonej przez właściwy organ), pomimo jej wyszczególnienia w pliku dokumentów załączonych do wniosku¹⁷. W aktach postępowania administracyjnego wszczętego w ww. sprawie oraz w zasobach dokumentacyjnych Urzędu nie było tych dokumentów;

- do wniosku o wydanie DSU dla inwestycji 6 i 1 turbiny nie były załączone wypisy z rejestru gruntów obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Zgodnie z przepisem art. 74 ust. 1 pkt. 6 i ust. 1a ustawy środowiskowej w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia wniosku o wydanie DSU (dn. 3.11.10 r.), wypis z rejestru gruntów obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, składa się wraz z ROŚ. Ww. wypisy nie zostały wyszczególnione w pismach, przy których inwestorzy przedkładali odpowiednio ROŚ dla inwestycji 6 turbin i dla 1 turbiny (pisma z dn. 9.06.11 r.).

(dowód: akta kontroli str. 3, 331-332)

W zeznaniach były Wójt poinformował o tym, że z uwagi na upływ czasu nie jest w stanie udzielić odpowiedzi co do przyczyn niewezwania inwestorów do uzupełnienia przedmiotowych wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 393-395, 494-502)

¹⁷ Wg załączonej do ROŚ mapy (zał. nr 3) – obszar terenów chronionych przed nadmierną emisją hałasu został oznaczony poprzez zakreślenie okręgów wokół miejsc zakładanej lokalizacji poszczególnych turbin. Na ww. mapie nie zakreślono obszaru oddziaływania zespołu 18 turbin.

2. Były Wójt, w każdym z trzech postępowań dotyczących wydania DSU, nie przeprowadził w sposób udokumentowany (tj. zgodnie z art. 14 Kpa) oceny spełnienia przez ROŚ wymagań przepisów ustawy środowiskowej, w tym analizy i weryfikacji zawartości przedłożonych przez inwestorów ROŚ pod względem kompletności i rzetelności informacji w nich zawartych. Naruszało to przepisy art. 7 Kpa¹⁸.

W odniesieniu do poszczególnych inwestycji stwierdzono tym zakresie, że:

a) RDOŚ, w wyniku przeprowadzonej na zlecenie NIK kontroli doraźnej w zakresie analizy ROŚ dla inwestycji 18 turbin¹⁹ stwierdził, że raport ten nie zawierał:

- podstawowych informacji na temat możliwych do wystąpienia oddziaływań skumulowanych (wymóg art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy środowiskowej – przypis NIK),
- obliczeń równoważnego poziomu dźwięku przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej w obrębie wszystkich 18 turbin na wysokości 4 m npt;
- ROŚ nie wyjaśniał i nie uzasadniał wskazanych w załącznikach mapowych zasięgów rozprzestrzeniania się emisji hałasu od poszczególnych turbin mieszczących się w zakresie 250-320m, zważywszy na fakt, że wszystkie turbiny są o jednakowej wysokości i mocy akustycznej; ROŚ nie wskazał również, czy budynki znajdujące się w bliższej odległości niż 450m, znajdujące się na drodze propagacji fal dźwiękowych od turbiny nr 18, nie będą kwalifikować się do terenów chronionych pod względem akustycznym stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska;
- wskazania potrzeby wykonania analizy porealizacyjnej, która powinna określić, jak prognozowane oddziaływania korelują z rzeczywistymi, w tym w zakresie oddziaływań akustycznych;
- informacji na temat zabezpieczenia przed możliwym do wystąpienia zagrożeniem związanym z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowych, w tym efektem rzucania lodem i „efektem migotania cienia”;
- informacji na temat występowania chronionych gatunków występujących na terenie realizacji przedsięwzięcia, jak również analizy możliwego na nie wpływu;
- wskazania oraz opisu analizowanych wariantów alternatywnych (wymóg art. 66 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy środowiskowej – przypis NIK),
- informacji na temat wpływu przedsięwzięcia na cele środowiskowe jednolitej części wód powierzchniowych w obszarze dorzecza Wisły.

Ponadto RDOŚ wskazał, że zawarta w ROŚ analiza oddziaływania inwestycji na awiafaunę wykonana została w oparciu o trzy kontrole przeprowadzone w maju, czerwcu i lipcu 2009 r., co jest niezgodne z przyjętą praktyką i zaleceniami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zawierającą m.in. metodykę wykonania badań. RDOŚ stwierdził także, iż ROŚ zawiera jedynie krótką informację dotyczącą możliwych konfliktów społecznych, ograniczającą się m.in. do stwierdzenia braku wpływu pism od stron postępowania. RDOŚ wskazał, że była to

---

¹⁸ Zgodnie z art. 7 Kpa w toku postępowania organ podejmuje wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

¹⁹ Delegatura NIK w Rzeszowie, za zgodą Prezesa NIK, zleciła pismem z dn. 12.11.2013 r. Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska przeprowadzenie kontroli doraźnej w zakresie analizy raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin produkujących energię elektryczną, każda o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych. Ocenę zawartości ROŚ Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawarł w piśmie z dn. 13.11.13 r.

niewystarczająca argumentacja oraz że informacje w tym zakresie powinny zostać rozbudowane poprzez szerszą analizę bez względu na to, czy wniesiono uwagi i skargi (wymóg art. 66 ust. 1 pkt 15 ustawy środowiskowej – przypis NIK).

Na nierzetelność opracowanego ROŚ wskazała również opinia urbanistyczna z 11.07.14 r.²⁰.

Biegły, powołany przez NIK dla zbadania m.in. prawidłowości sporządzenia ROŚ dla inwestycji 18 turbin²¹, w wydanej opinii krytycznie ocenił jakość tego raportu w odniesieniu do problematyki ochrony przed hałasem i stwierdził, że (cyt.) „w niektórych fragmentach jest on błędny”. W opinii biegły wskazał na:

- przyjęcie przez jego autora nieprawidłowej procedury przyporządkowania dopuszczalnych poziomów hałasu terenom wymagającym ochrony przed hałasem. Biegły stwierdził, że nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, czy przyjęte wartości dopuszczalnych poziomów hałasu są właściwe, ze względu na brak odpowiednich dowodów (m.in. stanowiska właściwych organów w tym zakresie), a jeśli istnieją wątpliwości odnośnie poziomów dopuszczalnych, to cała dalsza analiza nie może być uznana za prawidłową;
- brak charakterystyki wariantów, w szczególności wariantu najkorzystniejszego ze środowiskowego punktu widzenia;
- przyjęcie parametrów akustycznych źródeł hałasu bez próby analizy rozrzutu mocy akustycznej źródła i odniesienia się do tej wartości w analizach obliczeniowych;
- brak precyzyjnego określenia lokalizacji źródeł hałasu (brak podania współrzędnych posadowienia turbin).

Według opinii biegłego, autor ROŚ nie dokonał, na etapie jego sporządzania, sprawdzenia aktualności i zgodności zastosowanego modelu obliczeniowego i oprogramowania z obowiązującą normą PN-ISO 9613-2. W tej sytuacji, zdaniem biegłego, w rozdziale dotyczącym monitoringu powinien znaleźć się zapis o konieczności jego prowadzenia po zakończeniu inwestycji. Biegły wskazał również, że pomimo odniesienia się w DSU dla tej inwestycji, do obowiązku zachowania standardów jakości środowiska w zakresie m. in. ochrony akustycznej dla zabudowy jednorodzinnej, dla której normy hałasu są ostrzejsze o 5 dB, w ROŚ nie rozważano tej kategorii zabudowy. W konkluzji biegły stwierdził, że analizowany ROŚ nie powinien stanowić podstawy rozpoczęcia procedur administracyjnych.

b) W odniesieniu do inwestycji 6 i 1 turbiny stwierdzono, że RDOŚ, po otrzymaniu niezwyfikowanych raportów oddziaływania na środowisko, dotyczących ww. inwestycji, 3-krotnie wnosił o ich uzupełnienie, m.in. o tak istotne dane, jak: parametry turbin i ich rozmieszczenie (w układzie graficznym) z uwzględnieniem innych farm wiatrowych, niezbędnych dla oceny efektu skumulowanego oddziaływania na środowisko, a także szeregu danych i informacji dotyczących metodyki i zakresu badań, dokonywanych w ramach sporządzania raportów.

---

²⁰ Opinia sporządzona na zlecenie Biura Poselskiego Posła na Sejm RP p. prof. J. Hryniewicz przez członka Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z/s w Katowicach inż. M. Puchyr, będąca w zasobach Urzędu i przekazana kontrolerowi NIK w postępowaniu kontrolnym.

²¹ Według opinii biegłego, z punktu widzenia okresu, w którym ROŚ powstał, jego zawartość należy oceniać z uwzględnieniem dwóch okresów, tj.: lata 2009-11 (okresu powstania dokumentu i rozpoczęcia procedur planistycznych-lokalizacyjnych) i lata 2012 – do chwili obecnej (uwzględniającej stan obecny). W opinii biegły stwierdził, że taki podział jest spowodowany szybkim przyrostem wiedzy i rozwoju narzędzi analitycznych w zakresie badania hałasu powodowanego eksploatacją turbin wiatrowych. Według biegłego, przyrost wiedzy oraz doskonalenie narzędzi i modeli obliczeniowych zdecydowanie wyprzedziły tempo postępowania administracyjnego w omawianym zakresie.

Powołany przez NIK biegły w opinii krytycznie ocenił jakość ROŚ sporządzonych dla inwestycji 6 i 1 turbiny²² w odniesieniu do problematyki ochrony przed hałasem. Stwierdził, że raporty te są niedopracowane, a do najistotniejszych mankamentów zaliczył:

- brak uzasadnienia formalnego przyjęcia kryteriów oceny hałasu, tj. wartości dopuszczalnych poziomów,
- brak ścisłego wyznaczenia lokalizacji turbin, co stwarza warunki do ich posadowienia w dowolnym miejscu na wyznaczonej działce – przez co raporty mogą nie odzwierciedlać przewidywanych zagrożeń akustycznych,
- nieścisłości w doborze konkretnych parametrów turbin,
- błędne przyjęcie wartości współczynnika gruntu $G = 1$, co powoduje zdecydowane zaniżenie zasięgu hałasu, emitowanego przez turbiny,
- nieprecyzyjne - ogólnikowe scharakteryzowanie metodologii monitoringu porealizacyjnego.

W podsumowaniu sporządzonej opinii biegły stwierdził m. in., że poważnymi mankamentami wszystkich ocenianych raportów są: brak ścisłego określenia typów turbin (i w konsekwencji parametrów akustycznych), brak prawidłowego wyznaczenia wartości dopuszczalnych poziomów dźwięku oraz przyjmowanie w raportach najkorzystniejszych z punktu widzenia inwestora parametrów modelu obliczeniowego, co powodowało minimalizację zasięgów hałasu. Biegły wskazał na funkcjonowanie w różnych obliczeniach różnych zestawów turbin, przez co podstawowym zaleceniem powinno być uporządkowanie doboru ich typu i parametrów, pozwalające na uniknięcie nieścisłości w ocenach (oddziaływania akustycznego na środowisko – przypis NIK). Wskazał również na inną nieścisłość, wynikającą z zamiaru zastosowania przez inwestora turbin VESTAS V100 o innej średnicy wirnika, podczas gdy w ROŚ do obliczeń zasięgu hałasu przyjmowano inne typy turbin.

(dowód: akta kontroli str. 3, 4, 161, 291-302, 390-392, 666-704)

Były Wójt zeznał, że nieprzeprowadzenie czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego – w tym udokumentowanych analiz i weryfikacji zawartości przedkładanych ROŚ, było spowodowane tym, że inwestor nie dostarczył opracowań spełniających wymogi RDOŚ, zaś Urząd nie był przygotowany odpowiednio – ze względu na brak doświadczeń i wiedzy specjalistycznej – do ich przeprowadzenia.

(dowód: akta kontroli str. 393-395, 494-502)

3. Były Wójt nierzetelnie określił parametry turbin we wszystkich trzech DSU. Znaczenie dokładnego określenia parametrów turbin podkreślał RDOŚ²³ oraz biegły w powołanej wyżej opinii.

Stwierdzono w tym zakresie, że:

- w DSU, bądź w charakterystykach zamierzonych przedsięwzięć, stanowiących załączniki do tych decyzji, pomięto bądź nierzetelnie określono następujące dane charakterystyczne turbin:

²² Zdaniem biegłego, forma obu ROŚ i jego zawartość jest taka sama. Różnią się one głównie nazwami miejscowości i obrębów lokalizacyjnych turbin.

²³ RDOŚ m.in. w piśmie z 29.07.11 r., skierowanym do inwestorów w ramach uzgadniania ROŚ dla inwestycji 6 i 1 turbiny, wskazał na konieczność dokładnego określenia parametrów turbin, w tym podania zasięgu pracy śmigieł, ze względu na badania monitoringowe przeprowadzane w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. których wyniki są istotne dla wydania stosownych uzgodnień.

- w **DSU nr RGT IV 7624/2/2009** dla inwestycji 18 turbin pominięto podanie parametru określającego moc akustyczną każdej z turbin i powierzchnię omiatania, nie określono parametrów prędkościowych turbin, w tym prędkości, przy której turbina ulega wyłączeniu;
  - w **DSU nr RGT IV 7624.6.2010/11/12** dla inwestycji 6 turbin nie podano parametru określającego powierzchnię omiatania; nieprecyzyjnie określono wysokość wieży – zawieszenia wirnika – powyżej 100m (tj. bez określenia górnej granicy wysokości);
  - w **DSU nr RGT IV 7624.7.2010/11/12** dla inwestycji 1 turbiny nie podano parametru określającego średnicę wirnika turbiny i powierzchni omiatania; nieprecyzyjnie określono wysokość wieży – zawieszenia wirnika – powyżej 100m (tj. bez określenia górnej granicy wysokości).
- z naruszeniem przepisów art. 80 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy środowiskowej²⁴ wydano **DSU nr RGT IV 7624.6.2010/11/12**, dotyczącą warunków realizacji inwestycji 6 turbin, tj. nie uwzględniono warunków uzgodnień i opinii oraz ustaleń zawartych w ROŚ dla tej inwestycji, w zakresie parametrów turbin. W DSU określono średnicę wirnika turbiny na ok. 115m, a średnicę podstawy turbiny na 30m. W uzgodnieniu RDOŚ, opinii PPIS i w ROŚ podano, że pod uwagę brano była turbina o średnicy wirnika 82m (turbina Enercon E82) i średnicy fundamentów 20m;
- z naruszeniem przepisów art. 80 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy środowiskowej wydano **DSU nr RGT IV 7624.7.2010/11/12** dotyczącą warunków realizacji inwestycji 1 turbiny. Niezgodnie z danymi w ROŚ (ok. 20m) określono średnicę fundamentu turbiny na 30m. Nie określono w niej średnicy wirnika turbiny;
- Były Wójt nie przeprowadził, po uzyskaniu od inwestora informacji o rzeczywistych parametrach turbin Enercon E82 (określonych w piśmie z dn. 7.10.11 r.), w tym jej maksymalnej wysokości 179m, tj. wyższej o 19m od określonych w DSU (i w ROŚ oraz uzgodnieniach RDOŚ i opiniach PPIS), postępowania w celu wyjaśnienia, jakiej faktycznie wysokości turbiny inwestor zamierza zainstalować w ramach inwestycji planowanych do realizacji. Były Wójt nie przeprowadził również postępowania wyjaśniającego, jakie ostatecznie turbiny, jakiego typu i o jakich parametrach techniczno-eksploatacyjnych, będą zastosowane przez inwestorów, w tym czy będą zastosowane turbiny Enercon E82 czy też turbiny Vestas V100 oraz czy zmiana typu turbin, w świetle zapisów zawartych w ROŚ i uzgodnieniach z RDOŚ co do warunków realizacji przedsięwzięć, jest dopuszczalna ze względu na wpływ turbin danego rodzaju na środowisko. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 7 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 3, 314-324)

W zeznaniach były Wójt poinformował, że z uwagi na upływ czasu nie jest w stanie udzielić odpowiedzi co do przyczyn nieokreślenia w DSU m.in. szeregu parametrów turbin i przyczyn niewzięcia pod uwagę dla inwestycji 6 i 1 turbiny warunków uzgodnień i opinii innych organów w odniesieniu do parametrów turbin.

(dowód: akta kontroli str. 3, 393-395, 494-502)

4. Były Wójt, na wniosek inwestora z dn. 17.07.12 r., wydał postanowienie z dn. 17.10.12 r. nr **RGT IV 7624/09/12** ws uznania możliwości zastosowania turbin o średnicy 100m w planowanej inwestycji 18 turbin, bez przeprowadzenia

²⁴ Przepisy te stanowią, że w przypadku gdy była przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje DSU biorąc pod uwagę warunki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 (tj. uzgodnienia RDOŚ i opinii PPIS) oraz ustalenia zawarte w ROŚ dla danego przedsięwzięcia.

udokumentowanych działań, zmierzających do ustalenia, czy zmiana parametrów geometrycznych średnicy wirnika turbiny z ok. 90m do 100m nie wpłynie na środowisko odmiennie od warunków ustalonych w ROŚ. Nie przeprowadził badań i analiz w zakresie wpływu na środowisko zmian wprowadzonych przez inwestora w projekcie przedsięwzięcia. W szczególności nie przeprowadził oceny, czy w świetle obowiązującej DSU (z dn. 4.09.09 r. nr **RGT IV 7624/2/2009**), możliwe jest zaakceptowanie realizacji przedsięwzięcia o innych parametrach techniczno-eksploatacyjnych niż te, na podstawie których została uzgodniona z właściwymi organami i wydana stosowna DSU.

Ten sposób procedowania sprawy stanowił naruszenie art. 7 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 3, 343-347)

Były Wójt zeznał, że z uwagi na upływ czasu, nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na pytanie, dlaczego wydał, na wniosek inwestora, postanowienie z dn. 17.10.12 r. o uznaniu, iż turbiny o średnicy 100m typu VESTAS V100 mieszczą się w zawartym w DSU nr RGT IV 7624/2/09 (wydanej w dn. 4.12.09 r. dla inwestycji 18 turbin) określeniu średnicy wirnika turbiny na „ok. 90m”.

NIK zauważa, że w drugim przypadku, opisanym w pkt 2.1, ppkt 5.1. niniejszego wystąpienia, były Wójt odmówił wydania stosownego postanowienia, uzasadniając odmowę tym, że jego wydanie stanowiłoby ingerencję w rozstrzygnięcie zawarte w decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 393-395, 494-502)

5. Były Wójt nie zapewnił społeczności gminnej zamieszkującej sołectwo Laszki możliwości uzgodnienia lokalizacji farm wiatrowych na zebraniach wiejskich – pomimo, iż na posiedzeniu Rady Gminy w dn. 30.01.09 r. został zobowiązany do podjęcia działań w tym kierunku. W toku zebrań wiejskich, na których był obecny, nie doszło do prezentacji planów związanych z budową elektrowni wiatrowych i zajęcia w tym zakresie stanowiska przez społeczność gminną tego Sołectwa.

Według stanowiska byłego Wójta, wyrażonego w piśmie z dn. 28.09.12 r. skierowanym do Komitetu – sprawy te były prezentowane na zebraniu w dn. 25.01.09 r., jednak faktu tego nie odnotowano w protokole z zebrania. W toku kontroli nie przedłożono innych – poza ww. stwierdzeniem, dowodów na omówienie spraw budowy farm wiatrowych na terenie tego Sołectwa.

Brak konsultacji społecznych w sprawie lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy był podnoszony na posiedzeniu Rady Gminy w dn. 13.06.13 r.

(dowód: akta kontroli str. 3, 419-424)

Według treści sprzeciwu złożonego w dn. 5.09.12 r. przez Komitet, reprezentujący społeczność gminną zamieszkującą Sołectwa Laszki i Bobrówka, z mieszkańcami ww. wsi, nie przeprowadzono konsultacji w sprawie planów lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy, a pierwsze spotkanie w tej sprawie zostało przeprowadzone dopiero w dn. 29.07.12 r., tj. po upływie blisko 3 lat od dnia wydania DSU dla inwestycji 18 turbin.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Były Wójt w wyjaśnieniu złożonym w dn. 10.01.14 r.²⁵ podał, że jego zdaniem mieszkańcy wsi Laszki, Bobrówka, i Korzenica byli w wystarczającym zakresie poinformowani o planowanych na obszarze tych Sołectw zamierzeniach inwestycyjnych w zakresie budowy wiatraków – co potwierdzały protokoły z zebrań wiejskich.

(dowód: akta kontroli str. 3, 116-136)

---

²⁵ Wyjaśnienie złożone w toku uprzednio prowadzonej kontroli przez Delegaturę NIK w Rzeszowie.

6. Były Wójt oraz pracownicy merytorycznie odpowiedzialni za pełne i zgodne z przepisami ustawy środowiskowej oraz przyjętymi w Urzędzie zasadami ogłaszania informacji wymaganych podania do publicznej wiadomości, nie przestrzegali regulacji w tym zakresie bądź nie realizowali w pełni określonych w nich obowiązków. W rezultacie nie zostało zapewnione skuteczne powiadomienie społeczności poszczególnych sołectw o dokonywanych czynnościach, związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych. Nie została również zapewniona pełna archiwizacja informacji publikowanych w BIP Urzędu. Stwierdzono w tym zakresie, że:

- W odniesieniu do obwieszczeń w sprawie wszczęcia postępowań administracyjnych w sprawie wydania DSU, w przypadku:

- Inwestycji 18 turbin - obwieszczenia nie wywieszono na tablicy ogłoszeń co najmniej w Sołectwach: Laszki, Bobrówka i Korzenica, pomimo że ww. inwestycja planowana była do realizacji na ich terenie;

- Inwestycji 6 turbin - nie zostało ono wywieszono na tablicy w m. Laszki, (tj. w Sołectwie Laszki), pomimo takiego obowiązku, wynikającego z treści obwieszczenia;

- Inwestycji 1 turbiny - nie zostało ono wywieszono na tablicy Urzędu i na tablicy w m. Korzenica. Według treści obwieszczenia (a także zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania administracyjnego) w jego preambule podano, że dotyczy ono inwestycji 2 turbin, zaś w następnych akapitach odnoszono się do inwestycji 6 turbin, tj. innego przedsięwzięcia;

W treści ww. trzech obwieszczeń nie podano terminu 21-dniowego na składanie uwag i wniosków, informacji o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o sposobie składania uwag i wniosków, wymaganych przepisami art. 33 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy środowiskowej.

(dowód: akta kontroli str. 3, 341-342, 358-359, 419-424)

- W odniesieniu do obwieszczeń ws nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (i opracowania ROŚ), w odniesieniu do inwestycji 18, 6 i 1 turbin, nie wywieszono ich na tablicy ogłoszeń co najmniej w Sołectwach: Laszki, Bobrówka i Korzenica Gminy Laszki, pomimo że ww. inwestycja planowana była do realizacji na ich terenie. W obwieszczeniach nie podano podstawy prawnej jego ogłoszenia, tj. art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy środowiskowej.

(dowód: akta kontroli str. 3)

- W odniesieniu do ogłoszeń o przedłożeniu przez inwestorów ROŚ dotyczących odpowiednio inwestycji 18, 6 i 1 turbiny stwierdzono, że:

- dla inwestycji 18 turbin ogłoszenie nie zostało opublikowane w BIP Urzędu oraz na tablicy w m. Laszki, pomimo określenia w jego rozdzielniku takiego obowiązku;

- dla inwestycji 6 i 1 turbiny ogłoszenia nie wywieszono na tablicy w m. Laszki oraz pominięto obowiązek ich wywieszenia w pozostałych Sołectwach (Korzenica, Bobrówka), na obszarze których inwestycje miały być realizowane;

- w żadnym z ww. trzech ogłoszeń nie wskazano organu właściwego do rozpatrzenia uwag i wniosków – informacji wymaganej przepisem art. 33 ust. 1 pkt 8 ustawy środowiskowej.

(dowód: akta kontroli str. 3)

- W odniesieniu do ogłoszeń ws możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz aktami sprawy przed wydaniem DSU (wydanych na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy środowiskowej), stwierdzono, że: ogłoszenia

z dn. 16.03.12 r. dot. odpowiednio 6 i 1 turbiny nie zostały opublikowane na tablicy ogłoszeń w m. Laszki pomimo takiej dyspozycji, zawartej w ich rozdzielnikach; żadne z tych ogłoszeń nie zostało wywieszane również na innych tablicach w Gminie, w tym w Sołectwach: Bobrówka i Korzenica, na obszarze których inwestycja była planowana do realizacji. W ogłoszeniach z dn. 16.03.12 r. nie wskazano organu właściwego do rozpatrzenia uwag i wniosków – informacji wymaganej przepisem art. 33 ust. 1 pkt 8 ustawy środowiskowej.

(dowód: akta kontroli str. 3, 357)

- W odniesieniu do obwieszczeń o wydaniu DSU (opublikowanych na podstawie art. 85 ust. 3 ustawy środowiskowej), stwierdzono, że:
  - żadne z trzech obwieszczeń, dotyczących DSU wydanych odpowiednio dla 18, 6 i 1 turbiny, nie jest opatrzone datą jego wydania;
  - obwieszczenia nie zostały wywieszane we wskazanych w ich rozdzielnikach miejscach określonych jako „w pobliżu miejsca lokalizacji inwestycji” – w Urzędzie nie zdefiniowano tego pojęcia;
  - obwieszczenie dla inwestycji 18 turbin nie zostało opublikowane w BIP Urzędu (brak w aktach Urzędu dowodu na ogłoszenie w BIP), pomimo określenia w jego rozdzielniku tego obowiązku;
  - obwieszczenia dla inwestycji 6 i 1 turbiny, nie zostały opublikowane na tablicy Urzędu, do czego zobowiązywał ich rozdzielnik;
  - we wszystkich obwieszczeniach pominięto obowiązek ich publikacji na tablicach ogłoszeń w Sołectwach: Laszki, Bobrówka i Korzenica – tj. miejscach przewidzianych do zabudowy turbinami wiatrowymi.

(dowód: akta kontroli str. 3)

- W umowie o usługi internetowe na rzecz Gminy, zawartej z firmą I. SA w dn. 1.03.03 r., nie ustalono obowiązku archiwizowania publikowanych informacji na stronach internetowych Urzędu. Według przedłożonej przez firmę I. SA informacji, okres przechowywania kopii zapasowych publikowanych informacji wynosi 1 miesiąc. Ww. firma nie posiada w związku z tym kopii zapasowych ani kopii logów serwera adresu www.laszki.itl.pl/bip Urzędu z 2009 r., w tym publikacji w BIP obwieszczenia wydaniu DSU dla inwestycji 18 turbin z 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 3, 222-233, 236-238)

W sprawie braku pełnego dokumentowania faktów publikacji informacji związanych z DSU, wymagających upublicznienia na podstawie stosownych przepisów, pracownik Urzędu odpowiedzialny za publikacje wyjaśnił, że z tytułu upływu czasu nie pamięta, czy były dopełniane obowiązki ich publikacji. W wyjaśnieniu stwierdził też, że braki w udokumentowaniu publikacji mogły być spowodowane natłokiem obowiązków, a także faktem, iż tablice ogłoszeniowe w poszczególnych miejscowościach nie są zabezpieczone – co mogło powodować, iż w późniejszym czasie ogłaszane dokumenty nie były archiwizowane. Aktualnie wszelkie dokumenty, których publikacja wymagana jest przepisami prawa, są przekazywane softysom za potwierdzeniem odbioru.

Obecny Wójt, w złożonym wyjaśnieniu zapowiedział, że ostateczne decyzje, co do sposobu rozwiązania kwestii opracowania i wdrożenia uregulowań związanych ze sposobem ogłaszania informacji podlegających upublicznieniu, podejmie po zakończeniu niniejszej kontroli NIK. W odniesieniu do wady w umowie zawartej przez Urząd z podmiotem zewnętrznym prowadzącym strony internetowe Urzędu, polegającej na braku regulacji dotyczących archiwizacji publikowanych dokumentów Wójt wyjaśnił, że po objęciu funkcji nie podejmował działań w celu jej usunięcia,

jednakże dostrzega potrzebę uregulowania tej kwestii poprzez aneks do umowy, a decyzję w tej sprawie podejmie po zakończeniu niniejszej kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 3, 4, 116-155, 245-253, 393-395, 471-473, 494-502, 520-521)

7. Decyzja z dn. 4.05.11 r. nr **RGT.6220.3.11.P**, przenosząca z firmy W.E. sp. z o.o. na L.W. sp. z o.o. prawa i obowiązki wynikające z **DSU nr RGT IV 7624/2/2009** z dn. 4.09.09 r. dotycząca inwestycji 18 turbin, została wydana z naruszeniem art. 107 i 7 Kpa.

Decyzja powyższa zawierała w rozstrzygnięciu nieodpowiadające stanowi faktycznemu oznaczenie stron postępowania. W tej części decyzji zawarty był zapis, iż wnioskodawcą przeniesienia jest firma L.W. sp. z o.o., podczas gdy, zgodnie ze stanem faktycznym, wnioskodawcą była W.E. sp. z o.o.

W ocenie NIK, nieprawidłowość ta może stanowić podstawę do unieważnienia przedmiotowej decyzji w trybie art. 156 § 1 pkt 4 i 7 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 3, 419-424)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Były Wójt przed wydaniem DSU dotyczących wszystkich inwestycji, nie przeprowadził rozpraw administracyjnych, określonych w art. 36 w zw. z art. 33 i art. 79 ust. 1 ustawy środowiskowej. Sprawy przeprowadzania tych rozpraw regulują przepisy art. 89-96 Kpa²⁶.

Były Wójt, zapytany o przyczyny nieprzeprowadzenia rozpraw zeznał, że z uwagi na upływ czasu trudno odpowiedzieć na to pytanie - przypuszczalnie było to wynikiem braku doświadczenia w przedmiotowych postępowaniach.

Obecny Wójt w wyjaśnieniu wskazał, że nie ma obowiązku przeprowadzania rozprawy administracyjnej przed wydaniem decyzji, w związku z czym nie były one przeprowadzane.

(dowód: akta kontroli. str. 393-395, 475-478, 479, 494-502)

2.2. Wypełnienie przesłanek wydania decyzji o warunkach zabudowy

Opis stanu
faktycznego

1. Dla obszaru Gminy objętego trzema przedsięwzięciami inwestycyjnymi polegającymi na budowie farm wiatrowych, w okresie objętym kontrolą, nie był uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy dla terenu ww. inwestycji następowało w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W okresie objętym kontrolą wydano DOWZ dla ogółem 23 turbin wiatrowych, w tym:

a) Na podstawie **DSU nr RGT IV 7624/2/2009**, wydanej w związku z inwestycją 18 turbin, były Wójt wydał ogółem 55 decyzji administracyjnych, dotyczących turbin oznaczonych numerami od **T 1** do **T 18**.

W DOWZ, wydanych po raz pierwszy dla poszczególnych turbin, określono ich parametry następująco: maksymalna wysokość – do 160m, średnica wirnika turbiny – ok. 90m, zaś średnicę jej podstawy – na ok. 30m, tj. odmiennie od wartości określonej w DSU („ok. 20m”).

Stwierdzono, że zostały wydane następujące DOWZ oraz decyzje zmieniające, w odniesieniu do turbin:

²⁶ Przepis art. 89 ust. 1 Kpa stanowi, że organ administracji publicznej przeprowadzi m.in. rozprawę z urzędu w toku postępowania w każdym przypadku, gdy zapewni to przyśpieszenie lub uproszczenie postępowania, zaś przepis art. 89 ust. 2 Kpa stanowi, że organ powinien przeprowadzić rozprawę, gdy zachodzi potrzeba uzgodnienia interesów stron oraz gdy jest to potrzebne do wyjaśnienia sprawy przy udziale świadków lub biegłych albo w drodze oględzin.

- **T 1** - z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/34/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r., uchylona z dniem 18.07.13 r. decyzją nr **RGT V 6730.1.2013**, w związku z rezygnacją inwestora z budowy tej turbiny, a w dn. 19.12.12 r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.43.2012**, w tej samej lokalizacji, ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 35m (ostateczna od dn. 21.01.13 r.);
- **T 2** - z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/35/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r., uchylona z dniem 18.07.13 r. decyzją nr **RGT V 6730.2.2013**, w związku z rezygnacją inwestora z budowy tej turbiny, a w dn. 19.12.12 r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.44.2012**, w tej samej lokalizacji, ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 35m (ostateczna od dn. 21.01.13 r.);
- **T 3** - z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/36/10**; ostateczna od dn. 23.05.11 r., a następnie - w dn. 22.12.12 r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.45.2012**, w tej samej lokalizacji, ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 35m (ostateczna od dn. 21.01.13 r.);
- **T 4** - z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/37/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r., a następnie – w dn. 17.01.13 r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.46.2012**, w tej samej lokalizacji ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 35m (ostateczna od dn. 7.02.13 r.);
- **T 5** - z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/38/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r., a następnie – w dn. 19.12.12r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.47.2012**, w tej samej lokalizacji, ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 35m (ostateczna od dn. 21.01.13 r.);
- **T 8** – z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/41/10**; a następnie – w dn. 28.08.12 r. decyzja nr **RGT IV.6730.41.10.12** zmieniająca (dalej decyzja zmieniająca) m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 18.09.12 r.;
- **T 9** – z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/42/10**, a następnie - po jej uchyleniu w dn. 22.03.11 r. decyzja nr **RGT 7331/42/10/11** - w dn. 5.02.13 r. druga **DOWZ** nr **RGT V 6730.16.2012.13**, w tej samej lokalizacji, ze zmienionymi parametrami turbiny: średnica wirnika do 115m, średnica podstawy do 30m, ostateczna od dn. 25.02.13 r.;
- **T 10** – z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/43/10**, a następnie – w dn. 30.08.12 r. decyzja nr **RGT IV 6730.43.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 18.09.12 r.;
- **T 11** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/44/10**, a następnie - w dn. 30.08.12 r. decyzja nr **RGT IV 6730.44.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 18.09.12 r.;
- **T 12** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/45/10**, a następnie - w dn. 30.08.12 r. decyzja nr **RGT IV 6730.45.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn.19.09.12 r.;
- **T 13** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/46/10**, a następnie w dn. 30.08.12 r. decyzja nr **RGT IV 6730.46.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn.18.09.12 r., a następnie – w dn. 25.02.13 r. druga **DOWZ**

nr **RGT IV 6730.49.2012.13**, w tej samej lokalizacji, zmieniająca parametry turbiny: średnica wirnika do 100m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 19.03.13 r.;

- **T 14** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/47/10**, a następnie – w dn. 30.08.12 r. decyzja nr **RGT IV 6730.47.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 20.09.12 r.;
- **T 16** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/49/10**, a następnie - w dn. 7.01.13 r. druga **DOWZ** nr **RGT IV 6730.27.12**, w tej samej lokalizacji, parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 31.01.13 r.;
- **T 17** - z dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/50/10**, a następnie - w dn. 30.08.12. r. decyzja nr **RGT IV 6730.50.10.12** zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 101m, średnica podstawy do 32m, ostateczna od dn. 1.10.12 r.;

Ponadto wydano **DOWZ** dla nw. turbin, bez zmiany ich parametrów:

- **T 6** – w dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/39/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r.;
- **T 7** – z dn. 10.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/40/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r.;
- **T 15** - w dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/48/10**, ostateczna od dn. 23.05.11 r.;
- **T 18** - w dn. 15.12.10 r. **DOWZ** nr **RTG IV-7331/51/10**, ostateczna od dn. 6.01.11 r.

b) Na podstawie **DSU** z dn. 19.04.12 r. nr **RGT IV 7624.6.2010/11/12** wydanej w związku z inwestycją 6 turbin, były Wójt wydał ogółem 7 decyzji administracyjnych, w tym, w odniesieniu do 5 turbin po jednej **DOWZ**, a dla jednej turbiny dwie decyzje dla tej samej lokalizacji, odmiennie określające parametry turbiny (dotyczyło to turbiny o nr **T 23**).

W **DOWZ**, wydanych po raz pierwszy dla poszczególnych turbin, określono ich parametry następująco: maksymalna wysokość – do 160m, średnica wirnika turbiny – do 101m, średnica jej podstawy – do 32m, tj. odmiennie od wartości określonej w **DSU** (odpowiednio: średnica wirnika ok. 115m i średnica podstawy 30m).

Stwierdzono, że:

- w odniesieniu do turbiny o nr **T 23** została wydana w dn. 18.10.12 r. **DOWZ** nr **RGT IV 6730/18/2012**, ostateczna od dn. 2.11.12 r., a następnie – w dn. 27.02.13 r. druga **DOWZ** o nr **RGT IV 6730.50.2012.13**, w tej samej lokalizacji, zmieniająca m.in. parametry turbiny: średnica wirnika do 100m, średnica podstawy do 32m, ostateczną od dn. 20.03.13 r.;

- w odniesieniu do turbin o nr **T 19**, **T 20**, **T 22** i **T 24** wydano **DOWZ** bez późniejszej zmiany ich parametrów, w tym dla turbin o nr:

- **T 19** - w dn. 15.10.12 r. **DOWZ** nr **RGT IV 6730/20/2012**,
- **T 20** – w dn. 24.09.12 r. **DOWZ** nr **RGT IV 6730/17/2012**,
- **T 22** - w dn. 18.10.12 r. **DOWZ** z nr **RGT IV 6730/22/2012**,
- **T 24** – w dn. 18.10.12 r. **DOWZ** nr **RGT IV 6730/19/2012**,

- w odniesieniu do turbiny o nr **T 21** została wydana w dn. 20.07.12 r. decyzja nr **RTG IV 6730/21/2012** z ws umorzenia postępowania (na wniosek inwestora).

c) W odniesieniu do **DSU** z dn. 26.04.12 r. nr **RGT IV 7624.7.2010/11/12** wydanej w związku z inwestycją 1 turbiny, po złożeniu przez inwestora w dn. 25.05.15 r.

wniosku o wydanie DOWZ dla turbiny o nr **T 25**, do dnia zakończenia kontroli trwała procedura jej wydania.

(dowód: akta kontroli. str. 3, 37-41, 43-45, 116-136, 162-221, 257-276)

2. Inwestor – L.W. sp. z o.o., wniósł w dn. 25.11.13 r. o zajęcie stanowiska, iż realizacja planowanego przedsięwzięcia dotyczącego budowy 18 turbin przebiega etapowo oraz że nie zmieniły się warunki realizacji w tej decyzji. Wniosek ten był niezbędny dla uzyskania prawa do składania wniosków o uzyskanie **DOWZ** lub decyzji ws pozwolenia na budowę przed upływem 6 lat od dnia, w którym **DSU** nr **RGT IV 7624/2/2009** stała się ostateczna, tj. od dn. 30.12.12 r.

Były Wójt, postanowieniem z dn. 19.12.13 r. nr **RRG-V/2.3/09.13**, uznał etapowość realizacji przedmiotowej inwestycji i wyraził zgodę na możliwość realizacji przez inwestora uprawnień z ww. DSU, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy środowiskowej, w terminie 6 lat od daty, w której decyzja ta stała się ostateczna. W uzasadnieniu postanowienia podano, że nie uległy zmianie: rodzaj i charakterystyka planowanego przedsięwzięcia określonego w ww. **DSU**, jego usytuowanie w Gminie oraz rodzaj i skala możliwego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i warunki środowiskowe realizacji przedsięwzięcia, ustalone w tej decyzji.

(dowód: akta kontroli. str. 3)

3. Inwestor pismem z dn. 12.09.13 r. poinformował Urząd, iż po przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy, podjął ostateczną decyzję o rezygnacji z realizacji budowy siedmiu turbin o nr: **T 6, T 7, T 12, T 15, T 18, T 21 i T 25**. Stan ten został usankcjonowany poprzez złożenie wniosków o wydanie pozwoleń na budowę 18 z 25 planowanych do zabudowy turbin.

Inwestor wcześniej, pismem z dn. 17.09.12 r., poinformował m.in. byłego Wójta, RDOŚ, Starostę oraz Sołtysów m. Laszki, Korzenica i Bobrówka o podjęciu – w wyniku konsultacji społecznych – decyzji o zmianie lokalizacji wszystkich turbin (poza turbiną **T 16**), w celu zwiększenia odległości ich punktów posadowienia od zabudowań wiejskich.

(dowód: akta kontroli. str. 3, 37-41, 160-161, 277-290)

4. Według informacji przedłożonej przez Starostę²⁷, organ ten w okresie objętym kontrolą, wydał następujące pozwolenia na budowę farm wiatrowych na terenie Gminy, tj.:

- decyzją nr **262/2014** z dn. 30.05.14 r. wydał pozwolenia na budowę dla 12 turbin, w tym: **T 1, T 2, T 3, T 4, T 8, T 10, T 11, T 19, T 20, T 22, T 23 i T 24**;
- decyzją nr **261/2014** z dn. 30.05.14 r. wydał pozwolenia na budowę dla turbin o nr: **T 5, T 9, T 13, T 16 i T 17**;
- decyzją nr **651/2014** z dn. 27.10.14 r. wydał pozwolenie na budowę turbiny **T 14**.

(dowód: akta kontroli. str. 241-242, 277-290)

Starosta pismem z dn. 30.07.15 r., w wyjaśnieniu złożonym na wniosek kontrolerów NIK z dn. 27.07.15 r. podał²⁸, że dane techniczne turbin, na które wydał pozwolenia na budowę, są następujące:

- moc znamionowa łączna – 36 MW (każda turbina 2 MW),
- wysokość całkowita turbiny – 160m,
- wysokość wieży do osi rotora – 110m,
- średnica wirnika turbiny – 100m,
- poziom mocy akustycznej turbiny – do 105 dB.

²⁷ Informacja przedłożona w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015, 1096 jt. – ustawa o NIK).

²⁸ Wyjaśnienie złożone w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f i art. 40 ust. 7 ustawy o NIK.

(dowód: akta kontroli. str. 488-493)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Były Wójt wydawał DOWZ z naruszeniem przepisów art. 63 ust. 1 ustawy o planowaniu i art. 72 ust. 5, w zw. z art. 72 ust. 3 ustawy środowiskowej²⁹.

Stwierdzono, że w tym samym czasie, w odniesieniu do tego samego terenu (tej samej lokalizacji – działki), wydano temu samemu podmiotowi na podstawie tej samej DSU, dotyczącej budowy 18 turbin, więcej niż jedną DOWZ. Stwierdzono, że w odniesieniu do siedmiu nw. turbin, funkcjonowały dwie DOWZ w okresach:

- T 1 – od dn. 21.01.13 r. do dn. 18.07.13 r.,
- T 2 – od 21.01.13 r. do 18.07.13 r.,
- T 3 – od dn. 21.01.13 r. do dnia zakończenia kontroli,
- T 4 – od dn. 7.02.13 r. do dnia zakończenia kontroli,
- T 5 – od dn. 21.01.13 r. do dnia zakończenia kontroli,
- T 13 - od dn.19.03.13 r. do dnia zakończenia kontroli,
- T 16 - od dn. 31.01.13 r. do dnia zakończenia kontroli.

Powołane wyżej przepisy nie dopuszczają funkcjonowania w obrocie prawnym, w obszarze obowiązywania danej DSU, więcej niż jednej DOWZ, wydanej temu samemu podmiotowi na ten sam obiekt, w tej samej lokalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 3, 396-470)

2. Były Wójt wydał DOWZ i decyzje zmieniające z naruszeniem przepisów art. 61 ust.1 pkt 5 ustawy o planowaniu w związku z art. 72 ust. 3 ustawy środowiskowej³⁰.

Stwierdzono, że w przypadku 14 turbin (inwestycja 18 turbin), były Wójt wydał inwestorowi DOWZ pomimo wprowadzenia przez niego zmian w zakresie lokalizacji turbin i ich parametrów techniczno-eksploatacyjnych i nie uzyskania wymaganej decyzji środowiskowej dla inwestycji o nowych, innych cechach. Stwierdzono to w odniesieniu do następujących nr turbin i DOWZ z nimi związanych: T 1 - nr RGT IV 6730.43.2012, T 2 - nr RGT IV 6730.44.2012, T 3 - nr RGT IV 6730.45.2012, T 4 - nr RGT IV 6730.46.2012, T 5 - nr RGT IV 6730.47.2012, T 8 - decyzji zmieniającej nr RGT IV.6730.41.10.12, T 9 - nr RGT V 6730.16.2012.13, T 10 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.43.10.12, T 11 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.44.10.12, T 12 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.45.10.12, T 13 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.46.10.12 i drugiej DOWZ nr RGT IV 6730.49.2012.13, T 14 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.47.10.12, T 16 - DOWZ nr RGT IV 6730.27.12 i T 17 - decyzji zmieniającej nr RGT IV 6730.50.10.12.

(dowód: akta kontroli str. 3, 30, 37,41, 43-45, 160-161, 277-290, 396-470)

3. Wszystkie DOWZ dotyczące budowy turbin zostały wydane z naruszeniem przepisu art. 86 w zw. z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy środowiskowej³¹. Nierzetelnie – niezgodnie z właściwymi DSU, określono w tych decyzjach parametry techniczne

²⁹ Przepis art. 63 ust. 1 ustawy o planowaniu stanowi, że w odniesieniu do tego samego terenu decyzję o warunkach zabudowy można wydać więcej niż jednemu wnioskodawcy. Przepis art. 72 ust. 5, w zw. z art. 72 ust. 3 ustawy środowiskowej stanowi, że w okresie 4 lat od dnia, w którym DSU dla danego przedsięwzięcia stała się ostateczna, wydaje się jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

³⁰ Art. 61 ust. 1 pkt 5 stanowi, że DOWZ jest zgodna z przepisami odrębnymi, w tym przypadku z art. 72 ust.1 pkt 3 ustawy środowiskowej według którego wydanie decyzji środowiskowej następuje przed uzyskaniem m.in. DOWZ.

³¹ Przepis art. 86 ww. ustawy stanowi, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 tej ustawy. W katalogu decyzji określonych tym przepisem znajdowały się DOWZ (art. 72 ust. 1 pkt 3).

turbin i ich posadowienia. Stwierdzono w tym zakresie, że w DSU dla inwestycji 18 turbin określono średnicę podstawy turbiny na „ok. 20m”, a średnicę turbiny na „ok. 90m”, podczas gdy w DOWZ:

- średnicę podstawy dla turbin: **T 1, T 2, T 5 i T 13** - określono „do 35m”; **T 3, T 4, T 8, T 10, T 11, T 12, T 14, T 16, T 17 i T 18** - „do 32m”; **T 6 i T 7** - „ok 30m”, a dla **T 9 i T 15** – „do 30m”,
- średnicę wirnika turbiny: **T 1, T 2, T 3, T 4, T 5, T 8, T 9, T 10, T 11, T 12, T 14, T 16, T 17 i T 18** - „do 101m”, a dla **T 13** - „do 100m”.

W DSU wydanej dla inwestycji 6 turbin określono średnicę podstawy turbiny na „30m”, a średnicę turbiny na „ok. 115”, podczas gdy w DOWZ odmiennie określono:

- średnicę podstawy dla turbin: **T 19, T 20, T 22, T 23 i T 24** – „do 32m”,
- średnicę turbiny: **T 19, T 20, T 22 i T 24** – „do 101m”, a dla **T 23** – w **DOWZ** wydanej po raz pierwszy „do 101m”, a w drugiej **DOWZ** – „do 100m”.

(dowód: akta kontroli str. 3, 40-41, 257-276, 396-470)

Były Wójt w sprawie przyczyn niezgodności pomiędzy DSU i wydanymi DOWZ, zaprzeczył istnieniu tych rozbieżności³². Wyraził przy tym pogląd, iż z żadnego przepisu nie wynika, że DOWZ muszą być zgodne z postanowieniami uzgodnień dokonanych na etapie oceny oddziaływania na środowisko, a tylko i wyłącznie z treścią postanowień DSU, które nie zawsze muszą w 100% odpowiadać treści postanowień uzgadniających. W ocenie NIK, powyższe stanowisko byłego Wójta jest sprzeczne z powołanymi wyżej przepisami ustawy środowiskowej.

(dowód: akta kontroli str. 3)

4. Były Wójt z naruszeniem art. 107 Kpa wydał w dn. 3.07.13 r. decyzje:

- nr **RGT V 6730.1.2013** ws uchylecia **DOWZ** nr **RTG IV-7331/34/10** dotyczącej turbiny **T 1**;
- nr **RGT V 6730.2.2013** ws uchylecia **DOWZ** nr **RTG IV-7331/35/10** dotyczącej turbiny **T 2**.

W decyzjach jako podstawę ich wydania podano art. 162 § 1 Kpa, tj. przepis stanowiący o przesłankach wygaśnięcia decyzji, zamiast przepis właściwy w sprawach uchylecia decyzji administracyjnej, tj. art. 155 Kpa.

(dowód: akta kontroli. str. 3)

5. Były Wójt z naruszeniem art. 7 Kpa wydał w dn. 19.12.13 r. postanowienie **RRG-V/2.3/09.13** dotyczące uznania etapowości realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych. Jako podstawę do wydania tego postanowienia przyjęto, że nie zmieniły się warunki realizacji przedsięwzięcia określone w stosownej DSU.

W ocenie NIK powyższe uzasadnienie postanowienia, nie odpowiada stanowi faktycznemu w zakresie istotnych cech zamierzonego do realizacji przedsięwzięcia gospodarczego, w tym: parametrów techniczno-eksploatacyjnych turbin, ich liczby i lokalizacji. W toku kontroli stwierdzono, że inwestor w trakcie realizacji przedsięwzięcia wprowadził zmiany polegające na:

- zmianie parametrów techniczno-eksploatacyjnych wszystkich turbin, określone w ww. pkt 3 ustalonych nieprawidłowości,
- po przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy, podjął decyzję o zmianie lokalizacji wszystkich turbin (poza turbiną nr **T 16**), w celu zwiększenia ich odległości od zabudowań wiejskich oraz decyzję o rezygnacji z realizacji budowy pięciu turbin, w tym: **T 6, T 7, T 12, T 15**

³² Wyjaśnienia złożone w toku kontroli przeprowadzanej w Urzędzie przez Delegaturę NIK w Rzeszowie na przełomie 2013 i 2014 r.

i **T18**³³, co potwierdził składając wnioski o wydanie pozwoleń na budowę 18 z 24 turbin wiatrowych (ujętych w inwestycjach 18 i 6 turbin).

Stwierdzono również, że postępowanie związane z wydaniem postanowienia **RRG-V/2.3/09.13** nie zostało poprzedzone udokumentowanymi działaniami zmierzającymi do ustalenia, czy zmiana parametrów geometrycznych średnicy wirnika turbiny z ok. 90m do 100-101m nie wpłynie na środowisko odmiennie od warunków ustalonych w ROŚ. Nie przeprowadzono badań w ww. zakresie, w tym nie zasięgnięto opinii o wpływie na środowisko zmian wprowadzonych przez inwestora w projekcie przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli. str. 3, 37-41, 160-161, 277-290)

6. Były Wójt prowadził postępowania w sprawie wydania DOWZ na podstawie wniosków niespełniających wymogów określonych przepisami art. 52 ust. 2 i art. 54 pkt 3 ustawy o planowaniu³⁴. Stwierdzono, że do wniosków o wydanie DOWZ dla turbin od nr **T 1** do **T 20**, **T 22** do **T 24** inwestorzy załączali niewłaściwe mapy, niespełniające wymogów określonych w ww. przepisach, w tym m.in. wymogu oznaczenia obszaru, na który inwestycja będzie oddziaływać.

Stwierdzono natomiast, że w odniesieniu do wniosków o wydanie DOWZ dla turbin: **T 18** (powtórnej) i dla **T - 25**, również niespełniających powyższego wymogu, złożonych przez inwestorów odpowiednio w dn. 25.05.15 r. i 5.06.15 r., obecny Wójt wystąpił pismami z dn. 22.07.15 r. o ich uzupełnienie w zakresie określenia na właściwych mapach obszaru, w granicach którego mają być realizowane powyższe inwestycje i na który to obszar mają one oddziaływać.

(dowód: akta kontroli. str. 3, 166-221, 257-276, 388-389, 396-470, 522-616)

7. Były Wójt z naruszeniem przepisów art. 107 i 7 Kpa wydawał decyzje przenoszące prawa i obowiązki wynikające z 17 DOWZ wydanych dla firmy W.E. sp. z o. o. w zw. z realizacją przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin, na firmę L.W. sp. z o.o. Każda z 17 decyzji, dotyczących turbin **T 1 – T 8** i **T 10 – T 18**, zawierała w rozstrzygnięciu i uzasadnieniu nieodpowiadającą stanowi faktycznemu podstawę merytoryczną do ich wydania – niewłaściwe oznaczenie stron postępowania. W tych częściach decyzji zawarty był zapis, iż wnioskodawcą przeniesienia jest firma L.W. sp. z o.o., podczas gdy, zgodnie ze stanem faktycznym, wnioskodawcą była firma W.E. sp. z o.o.

W ocenie NIK, nieprawidłowość ta może stanowić podstawę do unieważnienia przedmiotowych decyzji w trybie art. 156 § 1 pkt 4 i 7 Kpa.

(dowód: akta kontroli. str. 3)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W ramach postępowań ws wydania DOWZ dla inwestycji polegającej na budowie 18 turbin były Wójt na podstawie umowy z dn. 28.04.11 r. zlecił przygotowywanie projektów DOWZ i ich wersji ostatecznych, w tym m.in. załączników graficznych oraz wyników analizy zabudowy i zagospodarowania terenu z załącznikami graficznymi osobie, która świadczyła równoległe usługi dla inwestora (firmy W.E. sp.

³³ Inwestor powiadomił o tym byłego Wójta pismem z dn. 12.09.13 r. – o czym w pkt 4 stanu faktycznego.

³⁴ Do DOWZ, według przepisu art. 64 ustawy o planowaniu, stosuje się odpowiednio przepisy m.in art. 52 tej ustawy, przy czym art. 52 ust. 2 ustawy o planowaniu stanowi, że wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji (...) powinien zawierać określenie granic terenu objętego wnioskiem, przedstawionych na kopii mapy zasadniczej lub, w przypadku jej braku, na kopii mapy katastralnej, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, obejmujących teren, którego wniosek dotyczy, i obszaru, na który ta inwestycja będzie oddziaływać, w skali 1:500 lub 1:1000, a w stosunku do inwestycji liniowych również w skali 1:2000.

z o.o.), w tym opracowywała załączniki graficzne do wniosków o wydanie tych decyzji.

(dowód: akta kontroli. str. 3, 48-51)

Zgodnie ze złożonymi w toku niniejszej kontroli zeznaniami byłego Wójta i wyjaśnieniami pracownika Urzędu, jedną z istotnych przyczyn nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie wydawania decyzji administracyjnych przy lokalizacji elektrowni wiatrowych był fakt, że Gmina nie miała żadnych wzorców i doświadczeń związanych z tego rodzaju procesami decyzyjnymi.

Pracownik Urzędu, odpowiedzialny za realizację zadań związanych z wydawaniem DSU i DOWZ wyjaśnił, że wykonywał je bez jakichkolwiek ukierunkowań i zaleceń. Stwierdził również, że nie był sprawowany nad nim żaden nadzór, czego szczególnym wyrazem było dekretowanie dokumentów wpływających do Urzędu w powyższych sprawach bezpośrednio na jego adres, z pominięciem bezpośrednich przełożonych. Według wyjaśnienia, z istotnymi problemami merytorycznymi i proceduralnymi, musiał on radzić sobie sam; przygotowywane pliki dokumentów związanych z DSU i DOWZ przekazywał do decyzji byłego Wójta, a dokumenty te nie były w jego obecności poddawane żadnej ocenie prawnej. Duży natłok wniosków dotyczących innych spraw powodował, że trudno było o przeprowadzenie pełnej weryfikacji merytorycznej i proceduralnej całości zgromadzonego materiału przed wydaniem decyzji, zwłaszcza że jedna decyzja była następstwem drugiej i z tego tytułu raz popełniony błąd lub niedopatrzenie mogło skutkować następstwami w postaci powielania niektórych zapisów. Pracownik ten wyjaśnił również, że natłok obowiązków służbowych określonych w jego zakresie czynności absolutnie nie dawał możliwości przeprowadzania weryfikacji posiadanej dokumentacji pod względem jej kompletności i prawidłowości sporządzenia, a ich przeprowadzanie musiałyby istotnie negatywnie wpłynąć na realizację powierzonych mu innych zadań, nie mniej ważnych, a również terminowych.

Były Wójt zeznał, że na etapie procedowania ani osoba prowadząca sprawy ani jej bezpośredni przełożony nie zgłaszali problemów związanych z procedowaniem nad DSU i DOWZ oraz poinformował, że w ich toku były wykonywane konsultacje telefoniczne z wieloma instytucjami, celem ustalenia sposobu i przebiegu procedowania.

Co do sprawowania nadzoru, nad prawidłowością działań, podległego personelu ws. wydawania ww. decyzji, były Wójt zeznał, że nadzór od strony prawnej sprawowały osoby i podmioty prawne, zaś w przypadku DOWZ decyzje te były przygotowywane przez uprawnionych architektów-urbanistów. Osoba prowadząca sprawy miała bezpośredni kontakt z radcami prawnymi.

Obecny Wójt Gminy Laszki, uprzednio pełnił funkcję kierownika referatu, do właściwości którego należały zagadnienia związane z przygotowaniem decyzji lokalizacyjnych turbin wiatrowych i innych dokumentów istotnych dla prawidłowego przebiegu postępowań administracyjnych związanych tematycznie z tymi decyzjami. W sprawie przyczyn powierzenia obowiązków z powyższego zakresu jednej osobie i niewprowadzenia w Urzędzie tzw. „zasady dwóch par oczu” przy sporządzaniu ww. dokumentów wyjaśnił on, że w okresie, w którym były one opracowywane, nie miał wpływu i wiedzy o tym, że powinna być stosowana ww. zasada. Wyjaśnił również, że w jego ocenie zasada ta została wprowadzona przez byłego Wójta poprzez oddelegowanie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie postępowań do osoby o dużym doświadczeniu z zakresu planowania inwestycji i z tego tytułu przez cały cykl administracyjny nie miał wpływu na sposób procedowania i kształt

podejmowanych decyzji. Wyjaśnił również, że z powyższych przyczyn nie sprawował nadzoru merytorycznego nad pracą ww. pracownika.

(dowód: akta kontroli. str. 393-395, 471-473, 494-502, 520-521)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Wybrane działania organów gminy związane z lokalizacją elektrowni wiatrowych oraz przestrzeganie obowiązku przekazywania właściwemu wojewodzie uchwał podjętych przez radę gminy

3.1. Wyłączenie organu

Opis stanu faktycznego

Były Wójt, będąc organem orzekającym w sprawach wydania DSU i DOWZ, był równocześnie stroną postępowania ws wydania decyzji środowiskowej ws inwestycji 18 turbin i dwóch decyzji o warunkach zabudowy. Według wypisów z rejestru gruntów Starostwa Powiatowego w Jarosławiu z dn. 11.08.08 r., były Wójt był właścicielem działek o nr ewidencyjnych: 647, 648 i 649, na których planowana była zabudowa turbin o nr **T 1** i **T 2**. Stwierdzono, że były Wójt nie wyłączył się z postępowań i wydał dla tych turbin:

- w dn. 4.09.09 r. **DSU nr RGT IV 7624/2/2009**,
- w dn. 10.12.10 r. DOWZ (o nr **RGT.IV.7331/34/10** i **RGT.IV.7331/35/10**).

W wyjaśnieniu dotyczącym niewyłączenia się z postępowania ws wydania DSU były Wójt stwierdził³⁵, że DSU jest wydawana na wstępnym etapie procesu inwestycyjnego i że z tego tytułu nie rodzi żadnych praw i obowiązków stron postępowania, poza samym inwestorem. Jest ona decyzją pierwotną, wydawaną przed tzw. decyzją inwestycyjną – zależną (tj. o warunkach zabudowy), a jako decyzja pierwotna nie dotyczy w żadnym przypadku praw majątkowych organu, tak więc nie może powodować konieczności jego wyłączenia się z postępowania.

Stwierdzono, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) pismem z dn. 18.12.13 r. skierowanym do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemyślu (dalej SKO), powołując się na przepis art. 76 ustawy środowiskowej, wniósł o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem przez byłego Wójta decyzji środowiskowej nr RGT IV 7624/2/09 z dn. 4.12.09 r., dotyczącej inwestycji 18 turbin. Jako podstawę powyższego wniosku GDOŚ podał niewyłączenie się Wójta z ww. postępowania, w związku z tym, iż działki na których będzie realizowana planowana inwestycja stanowiły jego własność. Z uzasadnienia ww. wniosku wynika, że GDOŚ był od dn. 6.09.13 r. w posiadaniu całości akt postępowania administracyjnego związanego z wydaniem ww. decyzji.

SKO decyzją z dn. 14.01.14 r. odmówiło uchylenia ww. DSU, podając w uzasadnieniu, iż ww. decyzja została wprawdzie wydana z naruszeniem norm postępowania administracyjnego (m.in. art. 24 § 1 pkt 1 i 25 § 1 pkt 1 Kpa), gdyż została wydana przez organ administracji publicznej podlegający wyłączeniu, niemniej badana decyzja jest zgodna z obowiązującym porządkiem prawnym

³⁵ Wyjaśnienie złożone w toku kontroli przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Rzeszowie na przełomie 2013/2014 r.

w zakresie prawa materialnego, a uchybienia formalne nie wpłynęły na wynik rozstrzygnięcia ostatecznego.

GDOŚ pismem z dn. 30.01.14 r. skierowanym do SKO wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy, z zaznaczeniem, iż w przypadku nieuznania powyższego środka zaskarżenia, za prawidłowy, wniosek ten należy traktować jako skargę do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. SKO decyzją z dn. 21.02.14 r. uchyliło w całości zaskarżoną decyzję i umorzyło postępowanie I instancji oraz postanowieniem z dn. 28.02.14 r. wyznaczyło Burmistrza Miasta Radymno jako organ właściwy do przeprowadzenia ponownego postępowania. Burmistrz Miasta Radymno decyzją z dn. 30.04.14 r. postanowił (cyt.) „odmówić uchylenia wydanej z naruszeniem prawa decyzji Wójta Gminy Laszki z dnia 4 grudnia 2009 r. ...”, uzasadniając rozstrzygnięcie analogicznie jak SKO w decyzji z dn. 14.01.14 r.

SKO, po rozpatrzeniu odwołania GDOŚ z dn. 30.04.14 r. od ww. decyzji Burmistrza Miasta Radymno, decyzją z dn. 18.06.14 r. utrzymało ją w mocy. GDOŚ w dn. 11.07.14 r. zaskarżył ww. decyzję SKO do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie. Sąd oddalił powyższą skargę GDOŚ³⁶.

Na pytanie, czy GDOŚ podejmował działania ws. wyjaśnienia, w jakim faktycznym kształcie będzie realizowane przedsięwzięcie polegające na budowie turbin wiatrowych, w tym czy faktyczne warunki realizacji przedsięwzięcia, takie jak: liczba turbin, ich lokalizacja i parametry techniczno-eksploatacyjne odpowiadają tym, które zostały ujęte w stosownym ROŚ - organ ten stwierdził³⁷, że nie podejmował w tym zakresie żadnych działań, ze względu na brak kompetencji do ingerowania w postępowania inne, niż prowadzone w sprawie wydania DSU. GDOŚ wyjaśnił również, że przeanalizował proceduralne i merytoryczne kwestie związane z realizacją inwestycji, dla których zostały wydane DSU i stwierdził, że wystąpiły przesłanki do wznowienia postępowania w związku z naruszeniem przez byłego Wójta dyspozycji art. 145 §1 pkt 3 Kpa, w wyniku czego wystąpił do SKO wnioskiem z 18.12.13 r., zaś przeprowadzona analiza materiału dowodowego pod kątem możliwości stwierdzenia nieważności DSU, nie wykazała wystąpienia przesłanek określonych w art. 156 § 1 pkt 1-7 Kpa. GDOŚ wyjaśnił również, że analiza treści ROŚ dla przedsięwzięć budowy turbin wiatrowych nie wykazała wad o charakterze rażącym, które mogłyby stanowić podstawy do stwierdzenia, że DSU z dn. 4.12.09 r. i z dn. 19.04.12 r. zostały wydane z naruszeniem dyspozycji art. 156 § 1 pkt 1-7 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 3, 17-25, 55-108, 116-136, 254-256, 475-479, 516-519, 655-660)

3.2. Przestrzeganie obowiązku przekazywania właściwemu wojewodzie uchwał podjętych przez radę gminy

Pismem z dn. 2.07.12 r. nr AG.III.0711.10.2012, tj. w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia, były Wójt przesłał do Wydziału Prawnego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego uchwałę Rady Gminy Laszki Nr XII/137/12 w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Laszki.

(Dowód: akta kontroli str. 635)

Wojewoda Podkarpacki, w piśmie z dn. 9.08.12 r. nr P-II.4131.1.158.2012, po przeanalizowaniu ww. uchwały, zwrócił uwagę na trzy nieprawidłowości stwierdzone w ww. uchwale. Były to:

³⁶ GDOŚ nie dysponował odpisem wyroku WSA w Rzeszowie

³⁷ Wyjaśnienie GDOŚ złożone w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK.

- zbędność załącznika nr 5 do uchwały z powodu braku uwag do przedłożonego projektu studium,
- brak numerów obszarów objętych studium, wyróżniających je spośród innych obszarów, co jest wymagane stosownie do § 7 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin³⁸,
- brak poświadczenia przez organ sporządzający studium wydruków ze strony internetowej BIP ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzania studium oraz ogłoszenia o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium.

W konkluzji pisma Wojewoda stwierdził: „Sygnalizując powyższe uchybienia, proszę w przyszłości przy ponownym sporządzaniu studium uwzględnić przedstawione uwagi.”

(dowód: akta kontroli str. 3)

Jak ustalono w toku niniejszej kontroli, w dokumentacji Gminy istniały poświadczenia przez organ sporządzający studium wydruki ze strony internetowej BIP ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzania studium oraz ogłoszenia o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium. Zeznania w sprawie przyczyn nie dostarczenia do Wojewody Podkarpackiego kompletu dokumentacji związanej z procesem opracowywania zmiany do SUIKPZ, złożył były Wójt. Zeznał on, że z uwagi na upływ czasu trudno odpowiedzieć na to pytanie. Nie pamiętał również, czy brakujące dokumenty zostały Wojewodzie dostarczone po uzyskaniu jego opinii.

(dowód: akta kontroli str. 494-502)

O informacje dotyczące oceny uchwały Rady Gminy Nr XII/137/12 z dn. 22.06.12 r., w szczególności pod kątem istotnych rozbieżności w uzgodnieniach SUIKZP i POS przez RDOŚ i Zarządu Województwa Podkarpackiego, NIK zwróciła się do Wojewody Podkarpackiego.

Z uzyskanej informacji wynika, że analiza przedłożonej dokumentacji planistycznej, przeprowadzona przez wojewodę w tym w szczególności korespondencji pomiędzy Gminą, a RDOŚ i Zarządem Województwa Podkarpackiego oraz dokumentu uchwalonego Studium, jak również opracowanej do niego POS nie wykazała naruszenia zasad oraz istotnego naruszenia trybu sporządzania Studium.

(dowód : akta kontroli str. 503-504, 655)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Niewyłączenie się byłego Wójta z postępowań administracyjnych związanych z wydaniem decyzji środowiskowej dotyczącej inwestycji 18 turbin oraz związanych z wydaniem dwóch DOWZ dotyczących lokalizacji turbin o nr **T 1** i **T 2** na gruntach stanowiących w dniu ich wydania jego własność. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 24 pkt 1 i art. 25 Kpa.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia fakt niewyłączenia się byłego Wójta Gminy Laszki z postępowań związanych z wydaniem decyzji środowiskowej dotyczącej budowy 18 turbin oraz związanych z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy dwóch z tych turbin na gruntach stanowiących, w dniu wydania przedmiotowych decyzji, jego własność.

W ocenie NIK, bez względu na prawidłowe merytorycznie i zgodne z prawem materialnym rozstrzygnięcia w tych decyzjach, były Wójt, zgodnie z obowiązującymi

³⁸ Dz. U. z 2004, Nr 118, poz. 1233.

przepisami prawa, miał obowiązek wyłączyć się z prowadzonych postępowań, tak aby zapewnić ich przejrzystość i obiektywizm.

4. Sposób finansowania dokumentacji planistycznej oraz zmiany wartości nieruchomości związane z lokalizacją elektrowni wiatrowych

Finansowanie sporządzania dokumentacji planistycznej

Opis stanu faktycznego

W dn. 10.05.11 r., pomiędzy Gminą a firmą D.S.I. sc, zawarta została umowa na opracowanie:

- projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- opracowanie ekofizjograficzne do Studium,
- prognozy oddziaływania na środowisko.

Termin realizacji zadania określono na dzień 15.12.11 r. Zmieniony on został dwoma aneksami z dn. 15 i 30.12.11 r. i ostatecznie wyznaczony na dzień 10.05.12 r. Koszt realizacji zamówienia określono na kwotę 59,4 tys. zł brutto.

Wykonawca, w dn. 7.05.12 r. obciążył Gminę fakturą nr 004/05/2012 na kwotę zgodną z warunkami umowy, tj. 59,4 tys. zł. Przedmiot zamówienia odebrany został protokolarnie w dn. 9.05.12 r., a zapłata z konta Gminy nastąpiła w dn. 3.07.12 r.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Umowa z wykonawcą projektu zmiany SUIKZP podpisana została przez byłego Wójta na blisko 1,5 miesiąca przed podjęciem przez Radę Gminy uchwały Nr VI/55/2011 z dn. 29.06.11 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany SUIKZP. Tym samym były Wójt bez formalnej decyzji organu podjął zobowiązanie finansowe dotyczące sfinansowania ww. umowy. W uchwale Nr III/13/11 z dn. 23.02.11 r. w sprawie budżetu Gminy Rada Gminy zabezpieczyła środki w wysokości 59,5 tys. zł na opracowanie zmian SUIKZP.

(dowód: akta kontroli str. 652-654)

4.2. Darowizny dla Gminy

W okresie przed uchwaleniem zmian Studium Gmina otrzymała następujące darowizny od podmiotów starających się o lokalizację elektrowni wiatrowych. Były to:

1. Umowa darowizny z dn. 17.08.10 r. zawarta pomiędzy Gminą Laszki, reprezentowaną przez byłego Wójta Gminy, a firmą L.W. Sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi, reprezentowaną przez p. W. L. Przedmiotem darowizny było sfinansowanie rachunku nr 5/2010 na kwotę 10.000 EUR za samochód pożarniczy marki Steyer 690, rok produkcji 1982 oraz rachunku nr 6/2010 na 10.800 EUR za wyposażenie tego samochodu, a także : „pomoc w sprowadzeniu samochodu do Polski.” Zgodnie z § 4 umowy z chwilą podpisania umowy na Obdarowanego (Gminę) przechodzą wszelkie prawa i obowiązki związane z przedmiotem umowy. § 5 umowy zobowiązywał obdarowanego do pokrycia wszelkich ewentualnych kosztów związanych z umową, w tym opłat i podatków. W dokumentacji Urzędu znajdowały się dwie faktury o nr 5/2010 i 6/2010 z dn. 10.08.10 r. na kwoty zgodne z warunkami umowy, protokół przejęcia w posiadanie środka trwałego Urzędu z dn. 29.09.10 r. oraz polecenie księgowania nr 10089 z dn. 13.10.10 r., dotyczącego przyjęcia na stan ewidencji księgowej samochodu pożarniczego marki Steyer typ 690.170/L38/4x4 o wartości 82,9 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 3)

W dokumentacji Urzędu znajdowały się również:

- zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu z dn. 27.08.10 r. wraz z „Dokumentem identyfikacyjnym pojazdu” stanowiącym załącznik do tego zaświadczenia,
- kserokopia tłumaczenia „Zaświadczenia dopuszczenia pojazdu do ruchu” z dn. 8.10.90 r.,
- „Zaświadczenie potwierdzające uiszczenie podatku VAT lub brak obowiązku uiszczenia podatku VAT z tytułu nabycia środka transportu” VAT-25 z dn. 26.10.10r.

(Dowód: akta kontroli str. 636-644)

2. Umowa darowizny z dn. 26.08.11 r. pomiędzy Gminą Laszki, reprezentowaną przez byłego Wójta, a firmą K. sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Wsi, reprezentowaną przez p. W. L. Przedmiotem darowizny było sfinansowanie rachunku nr 7/2011 na kwotę 9.500 EUR za samochód pożarniczy marki Steyer 590, rok produkcji 1979 oraz rachunku nr 8/2011 na 6.000 EUR za wyposażenie tego samochodu, a także: "pomoc w sprowadzeniu samochodu do Polski." W umowie tej, tożsamo jak w umowie z dn. 17.08.10 r., sformułowano § § 4 i 5. W dokumentacji Urzędu znajdowały się dwie faktury o nr 7/2011 i 8/2011 z dn. 26.08.11 r. na kwoty zgodne z warunkami umowy, protokół przyjęcia w posiadanie środka trwałego Gminy z dn. 17.07.12 r. oraz polecenie księgowania nr 7209 z dn. 24.07.12 r., dotyczącego przejęcia na stan ewidencji księgowej samochodu pożarniczego marki Steyr o wartości 64,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 3)

W dokumentacji Urzędu znajdowały się również:

- zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu z dn. 7.07.12 r. wraz z „Dokumentem identyfikacyjnym pojazdu” stanowiącym załącznik do tego zaświadczenia,
- kserokopia tłumaczenia „Zaświadczenia dopuszczenia pojazdu do ruchu” z dn. 21.12.79 r.,
- „Zaświadczenie potwierdzające uiszczenie podatku VAT lub brak obowiązku uiszczenia podatku VAT z tytułu nabycia środka transportu” VAT-25 z dn. 25.07.12 r.

(dowód: akta kontroli str. 645-651)

W obydwu przypadkach wartość samochodów określono jako iloraz kwoty darowizny (odpowiednio 20.800 EUR i 15.500 EUR) i kursu euro w dniu spisania protokołu przyjęcia samochodów.

(dowód: akta kontroli str. 3)

4.3. Prognozy skutków finansowych sporządzenia dokumentów planistycznych

Dotychczas Gmina nie uzyskała wpływów z tytułu podatków od elektrowni wiatrowych i z innych tytułów (np. dzierżawy gruntów pod inwestycje towarzyszące realizowane na podstawie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego).

Nie przeprowadzono szacunkowej oceny potencjalnych korzyści ekonomicznych i społecznych związanych z budową turbin wiatrowych. Według treści protokołu z zebrania wiejskiego w Wietlinie, potencjalne wpływy od jednej turbiny wiatrowej z tytułu czynszu dzierżawnego wynoszą ok. 30 tys. zł rocznie. W piśmie z dn. 11.09.12 r. skierowanym w odpowiedzi na powołany niżej powołany sprzeciw, inwestor wskazał, że korzyścią dla Gminy będzie wpływ z podatku od nieruchomości, w wysokości 2% wartości budowli oraz wpływy z czynszu dzierżawnego gruntów gminnych (bez podania ich wymiaru – przypis NIK).

Sprawę negatywnych skutków finansowych, jakie może spowodować wybudowanie farm wiatrowych, podniósł Komitet w sprzeciwie skierowanym do Wójta w dn. 4.09.12 r. Komitet wskazał w sprzeciwie, że (cyt.) „...2. Spadek wartości majątku mieszkańców. Zmniejszona zostaje wartość gruntów i budynków. Jest możliwe, że tylko straty mieszkańców spowodowane obniżeniem wartości gruntów będą większe niż całkowita suma wpływów do Urzędu Gminy z tytułu inwestycji. Działki przeznaczone pod zabudowę stają się trudnozbywalne i tracą na wartości. ...”.

W toku kontroli stwierdzono, że nie wystąpiły przypadki:

- kierowania przez właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości żądań od Gminy odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę,
- żądania ww. podmiotów od Gminy wykupienia nieruchomości bądź ich części,
- realizacji roszczeń w formie nieruchomości zamiennej, zaoferowanej tym podmiotom przez Gminę,
- w których, w związku z wydaniem DOWZ, wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbył tę nieruchomość i nie skorzystał wcześniej z uprawnień do odszkodowania i zażądał od Gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str.: 3, 396-418, 475-479)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje legalności przekazania przez inwestora darowizny na rzecz Gminy. Zdaniem NIK przekazanie darowizny na rzecz Gminy ze strony inwestora zainteresowanego dogodnym dla siebie rozstrzygnięciem, może potencjalnie negatywnie oddziaływać na obiektywizm podejmowanych decyzji.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁹, wnosi o:

1. Przyjęcie rozwiązań organizacyjnych zapewniających sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych w Urzędzie Gminy.
2. Wprowadzenie sformalizowanych procedur nadzoru i kontroli prawidłowości prowadzonych postępowań administracyjnych.
3. Opracowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań zapewniających skuteczne przekazywanie do publicznej wiadomości informacji istotnych dla lokalnej społeczności gminnej.
4. Podjęcie działań zmierzających do skutecznego i trwałego zabezpieczenia (archiwizacji) informacji istotnych dla lokalnej społeczności gminnej, publikowanych zgodnie z wymogami przepisów prawa, w tym informacji publikowanych na stronach internetowych Urzędu.
5. Zapewnienie szkoleń merytorycznych dla pracowników Gminy, dotyczących planowania i realizacji inwestycji na terenie Gminy.

³⁹ Dz. U. z 2015 r., 1096 jt.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w *całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego*.

Warszawa, dnia 30 września 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury

Dyrektor
/-/ Tomasz Emiljan

/ - / Marek Glapa
doradca techniczny

/ - / Tadeusz Pachowski
główny specjalista
kontroli państwowej